

CHS 13		Přirozená borová stanoviště (a stanoviště borových doubrav)	
Podsoubory CHS	Soubory lesních typů	ZHD: Doporučený podíl MZD	Minimální podíl MZD (vyhl.)
13a	0M (kromě 0M2, 0M9), 0K, 0N (kromě 0N2)	minimálně 30 %	5 %
13b	0O, 0P, 0Q (kromě 0Q4)		10 %
13c	0C (kromě 0C4)		5 %
13d	1M	minimálně 50 %	30 %
Základní hospodářská doporučení			
Doporučený hospodářský způsob	maloplošný podrostní, násečný a maloplošný holosečný (kotlíkový)		
Cílové hospodářství	Jehličnato-listnaté hospodářství na přirozených borových stanovištích		
Maximální doporučená velikost holé seče	do 0,5 ha		
Maximální doporučená šířka holé seče	do 20 m		
Prioritní MZD*	PCHS a: meliorační (DBZ, DBC) >(BR, JR, BK) > (JD) a zpevňující (DG, BO)>(DBZ, DBC, HB, MD)> (JD,BK) PCHS b: meliorační (OS) > (DB, DBZ, DBC, BR) > (JD) a zpevňující (JD) > (DBZ, BO) > (DBC); PCHS c: meliorační (DBZ, BK) > (BR) > (JD) a zpevňující (DG, BO) > (DBZ) > (JD); PCHS d: meliorační (LP) > (DBZ, DBC) > (BR) a zpevňující (DG, BO) > (DBZ, MD) > (SM, HB)		
Obmýtlí	BO (běžné kvality) 90; BO (nepřirůstavá) 90		
Obnovní doba	20; 20		
Počátek obnovy	80; 80		
Návratná doba	5-7		
Obnovní druhová skladba			
13a	do 1 ha: BO5-7, (DBZ, DB, BK)1-3, BR(OS)-1, MD-1		
	do 5 ha: BO-5, BR1-3, MD1-3, (DBZ, DB, BK)-2, OS-1		
	nad 5 ha – I. fáze: BR2-4, MD2-4, OS2-4; II. fáze: BO5-7, (DBZ, DB, BK)1-3, BR(OS)-1, MD-1		
13b	do 1 ha: BO3-6, (DB, DBZ)1-3, (BR, OS)1-2, JD-1, MD-1		
	do 5 ha: BO-5, BR1-3, MD1-3, OS-2, (DBZ, DB)-2		
	nad 5 ha – I. fáze: BR2-4, MD2-4, OS2-4; II. fáze: BO3-6, (DB, DBZ)1-3, (BR, OS)1-2, JD-1, MD-1		
13c	do 1 ha: BO5, DBZ1-2, BR(OS)1-2, JD-1, MD-1		
	do 5 ha: BO-5, BR1-3, MD1-3, (DBZ, DB)-2, OS-1		
	nad 5 ha – I. fáze: BR2-4, MD2-4, OS2-4; II. fáze: BO5-7, DBZ1-2, BR(OS)1-2, JD-1, MD-1		
13d	do 1 ha: BO3-6, (DB, DBZ)2-3, BR(OS)1-2, LP(HB)-1, BK-1, MD-1		
	do 5 ha: BO-4, (DB, DBZ)-2, BR1-3, MD1-3, OS-2, LP(HB)-1, BK-1		
	nad 5 ha – I. fáze: BR2-4, MD2-4, OS2-4; II. fáze: BO3-6, (DB, DBZ)2-3, BR(OS)1-2, LP(HB)-1, BK-1, MD-1		
Doporučený cíl hospodaření	1) Bezpečnost a kontinuita produkce, 2) Trvalé krytí půdy, 3) Kvalita dřeva, 4) Diverzita dřevní suroviny, 5) Ekologická stabilita a biodiverzita.		

CHS 13	Přirozená borová stanoviště (a stanoviště borových doubrav)
<p style="text-align: center;">Obnova</p>	<p>Přednostně využívat přirozenou obnovu, zmlazení doplňovat chybějícími cílovými dřevinami. Ponechávat výstavky CDS.</p> <p>Proředěné a rozpadající se porosty: V prosychajících porostech prosazovat mezery a kotlíky. Na malé holiny s příznivým vlivem okolních porostů rovnou vysazovat klimaxové CDS a MZD standardním způsobem.</p> <p>Na kalamitních holinách od 1 ha: Na větších holinách přípravné dřeviny (BR, OS, TP, TPC, VR), a dřeviny snášející extrémy (BO, DB, HB, ...) po vytvoření příznivějšího mikroklimatu přípravné dřeviny proředovat a mozaikovitě podsazovat stín snášejícími druhy CDS. Kvalitní jedince přípravných dřevin odstraňováním konkurentů dopěstovat v určitém zastoupení do dobře zpeněžitelných dimenzí, podle uvážení vlastníka.</p> <p>Na velkoplošných holinách (nad cca 5 ha): Dvoufázová obnova pomocí přípravných dřevin a dřevin snášejících extrémy. Postupně výchovou podporovat CDS a kvalitní jedince přípravných dřevin odstraňováním konkurentů. Až přípravné dřeviny dorostou do zpeněžitelných dimenzí, pak začít s jejich mozaikovitou obnovou kotlíky a výsadbou klimaxové CDS a MZD (DBZ, DB, MD, BK, LP, DG, BO...).</p> <p>Stabilní porosty cílových dřevin: V nepoškozených porostech zahájit uvolněním kvalitních přimíšených cílových dřevin i z podúrovně, u poškozených porostů i v mladém věku. Do procloněných míst umísťovat podsadby. V BO porostech pomístná maloplošná skupinová seč clonná, mozaikovitě odkacování náletů, nebo úzký násek (do 15 m u stinných a do 20 m u světlomilných dřevin), či maloplošná holá seč kotlíková.</p>
<p style="text-align: center;">Výchova</p>	<p>Ve všech věkových stádiích porostů: Od začátku podpora přimíšených dřevin CDS a MZD. V porostech s převahou BO ponechávat i BR, TP či OS. Cenné dřeviny chránit proti okusu, později i proti ohryzu a loupání. Zásadně včasná a intenzivní výchova porostů.</p> <p>Počátek výchovy ve stádiu zapojujících se mlazin. Úrovňovým zásahem upravit počty jedinců, druhovou skladbu a odstranit jedince nekvalitní či poškozené, s nutností ponechání části podúrovně. Udržovat takový zápoj, aby zelená koruna stromů zaujímala alespoň 1/3 výšky, ale nevznikali obrostlíci, či předrostlíci. Odstraňovat zejména konkurenty k cílovým stromům a podporovat kvalitní a zdravé jedince CDS a MZD, opět s ponecháním části kvalitní podúrovně i ve starších porostech. Pěstební zásahy opakovat co 5-7 let. Zpřístupnit porosty rozčleněním.</p>
<p style="text-align: center;">Opatření v poškozených porostech</p>	<p>U BO zkrátit obmýtlí na 80 let. Přednostně těžit poškozené jedince. Včasná a intenzivní výchova kladným výběrem. Mezery dosazovat CDS a MZD.</p> <p>V nevychovaných porostech slabé, ale časté zásahy s negativním zásahem. S obnovou BO začít co nejdříve kolem přimíšených CDD – procloněním, pomístným umísťováním kotlíků, odkacováním zmlazení a úzkými náseky.</p>

* Meliorační účinnost dřevin je vyjádřena seskupením dřevin do tří skupin podle klesajícího potenciálu meliorace humusu a půdy (viz Slodičák et al. 2017. Lesnický průvodce): (dřeviny s vysokým melioračním potenciálem a zpevňující funkcí) > (dřeviny s dobrou meliorační a zpevňující funkcí) > (dřeviny, u kterých je meliorační a zpevňující funkce dostačující)

CHS 23		Kyselá stanoviště nižších poloh	
Podsoubory CHS	Soubory lesních typů	ZHD: Doporučený podíl MZD	Minimální podíl MZD (vyhl.)
23a	1K (kromě 1Ke), 2K (kromě 2Ke), 1I, 2I, 2M (kromě 2Me)	minimálně 75 %	45 %
23b	1S1, 1S2, 1S9, 2S2, 2S4		50 %
Základní hospodářská doporučení			
Doporučený hospodářský způsob	maloplošný podrostní, násečný a maloplošný holosečný (kotlíkový)		
Cílové hospodářství	Jehličnato-listnaté hospodářství kyselých stanovišť nižších poloh		
Maximální doporučená velikost holé seče	0,1 – 0,5 ha		
Maximální doporučená šířka holé seče	do 20 m.		
Prioritní MZD*	PCHS a: meliorační (LP, HB, OS) > (BR, DBZ, BK, DG) > (DG, JD) a zpevňující (DG, JD) > (BO, DBZ, DBC, HB) > (MD, SM) PCHS b: meliorační (LP, HB, OS) > (BR, DBZ, BK, CER v PLO 35, DG) > (DG, JD) a zpevňující (DG, JD) > (BO, DBZ, DBC, HB) > (MD, SM)		
Obmýtlí	BO (běžné kvality) 90; BO (nepřirůstavá) 90; DBZ, DB (běžné kvality) 110-130 (150); DBZ, DB (nekvalitní) 80-110 (120); listnatý 60-70 (90)		
Obnovní doba	30; 20; 20-30; 20-30; 20		
Počátek obnovy	75; 80; 95, 100-115, 120 (135, 140); 65, 70-95, 100 (105, 110); 50-60 (80)		
Návratná doba	5-7		
Obnovní druhová skladba			
23a	do 1 ha: DBZ3-5, BO2-4, LP(BK, HB)1-2, MD1, (BR, OS)-1		
	do 5 ha: DBZ2-3, BO1-3, (BR, OS)2-4, MD1-3, LP(BK, HB)-1		
	nad 5 ha – I. fáze: BR2-4, MD2-4, OS2-4; II. fáze: DBZ3-5, BO2-4, LP(BK, HB)1-2, MD-1, (BR, OS)-1		
23b	do 1 ha: DBZ3-5, BO2-4, LP(BK, HB)1-2, MD1, (BR, OS)-1		
	do 5 ha: DBZ2-3, BO1-3, (BR, OS)2-4, MD1-3, LP(BK, HB)-1		
	nad 5 ha – I. fáze: BR2-4, MD2-4, OS2-4; II. fáze: DBZ3-5, BO2-4, LP(BK, HB)1-2, MD-1, (BR, OS)-1		
Doporučený cíl hospodaření	1) Bezpečnost a kontinuita produkce, 2) Trvalé krytí půdy, 3) Kvalita dřeva, 4) Diverzita dřevní suroviny, 5) Ekologická stabilita a biodiverzita.		

CHS 23	Kyselá stanoviště nižších poloh
<p style="text-align: center;">Obnova</p>	<p>Přednostně využívat přirozenou obnovu, zmlazení doplňovat chybějícími cílovými dřevinami. Ponechávat výstavky CDS.</p> <p>Proředěné a rozpadající se porosty: V prosychajících porostech prosazovat mezery a kotlíky. Na malé holiny s příznivým vlivem okolních porostů rovnou vysazovat klimaxové CDS a MZD standardním způsobem.</p> <p>Na kalamitních holinách od 1 ha: Na větších holinách přípravné dřeviny (BR, OS, MD), a dřeviny snášejší extrém (BO, DB, HB, ...) po vytvoření příznivějšího mikroklimatu přípravné dřeviny proředovat a mozaikovitě podsazovat stín snášejšími druhy CDS. Kvalitní jedince přípravných dřevin odstraňováním konkurentů dopěstovat v určitém zastoupení do dobře zpeněžitelných dimenzí, podle uvážení vlastníka.</p> <p>Na velkoplošných holinách (nad cca 5 ha): Dvoufázová obnova pomocí přípravných dřevin a dřevin snášejších extrém. Postupně výchovou podporovat CDS a kvalitní jedince přípravných dřevin odstraňováním konkurentů. Až přípravné dřeviny dorostou do zpeněžitelných dimenzí, pak začít s jejich mozaikovitou obnovou kotlíky a výsadbou klimaxové CDS a MZD (DBZ, DB, MD, BK, DG, LP, CER, BO...).</p> <p>Stabilní porosty cílových dřevin: V nepoškozených porostech zahájit uvolněním kvalitních přimíšených cílových dřevin i z podúrovně, u poškozených porostů i v mladém věku. Do procloněných míst umísťovat podsadby. V BO porostech pomístná maloplošná skupinová seč clonná, mozaikovitě odkacování náletů, nebo úzký násek (do 15 m u stinných a do 20 m u světlomilných dřevin), či maloplošná holá seč kotlíková.</p>
<p style="text-align: center;">Výchova</p>	<p>Ve všech věkových stádiích porostů: Od začátku podpora přimíšených dřevin CDS a MZD. V porostech s převahou BO ponechávat i BR, TP, JR či OS. Cenné dřeviny chránit proti okusu, později i proti ohryzu a loupání. Zásadně včasná a intenzivní výchova porostů.</p> <p>Počátek výchovy ve stádiu zapojujících se mlazin. Úrovňovým zásahem upravit počty jedinců, druhovou skladbu a odstranit jedince nekvalitní či poškozené, s nutností ponechání části podúrovně. Udržovat takový zápoj, aby zelená koruna stromů zaujímala alespoň 1/3 výšky, ale nevznikali obrostlíci, či předrostlíci. Odstraňovat zejména konkurenty k cílovým stromům a podporovat kvalitní a zdravé jedince CDS a MZD, opět s ponecháním části kvalitní podúrovně i ve starších porostech. Pěstební zásahy opakovat co 5-7 let. Zpřístupnit porosty rozčleněním.</p>
<p style="text-align: center;">Opatření v poškozených porostech</p>	<p>U BO zkrátit obmýtí na 80 let. Přednostně těžít poškozené jedince. Včasná a intenzivní výchova kladným výběrem. Mezery dosazovat CDS a MZD.</p> <p>V nevychovávaných porostech slabé, ale časté zásahy s negativním zásahem. S obnovou BO začít co nejdříve kolem přimíšených CDD – procloněním, pomístným umísťováním kotlíků, odkacováním zmlazení a úzkými náseky.</p>

* Meliorační účinnost dřevin je vyjádřena seskupením dřevin do tří skupin podle klesajícího potenciálu meliorace humusu a půdy (viz Slodičák et al. 2017. Lesnický průvodce): (dřeviny s vysokým melioračním potenciálem a zpevňující funkcí) > (dřeviny s dobrou meliorační a zpevňující funkcí) > (dřeviny, u kterých je meliorační a zpevňující funkce dostačující)

CHS 25	Živná stanoviště nižších poloh		
Podsoubory CHS	Soubory lesních typů	ZHD: Doporučený podíl MZD	Minimální podíl MZD (vyhl.)
25a	1S (kromě 1S1, 1S2, 1S9, 1Se), 2S (kromě 2S2, 2S4, 2Se)	minimálně 80 %	45 %
25b	1O, 1H, 1B (kromě 1Be), 1D (kromě 1De)		
25c	2H (kromě 2He), 2B (kromě 2Be), 2D (kromě 2D9, 2De), 2W (kromě 2We)		
25d	1V, 2V, 2O		
Základní hospodářská doporučení			
Doporučený hospodářský způsob	maloplošný podrostní, násečný a maloplošný holosečný (kotlíkový)		
Cílové hospodářství	Jehličnato-listnaté hospodářství živných stanovišť nižších poloh		
Maximální doporučená velikost holé seče	0,1 – 0,5 ha		
Maximální doporučená šířka holé seče	do 20 m.		
Prioritní MZD*	PCHS a: meliorační (KL, LP, OS, JS, BB, HB) > (DBZ, CER v PLO 35) > (BK) a zpevňující (DG, DBZ, JD) > (JS, BK) > (MD) PCHS b, c, d: meliorační (JL, JV, KL, LP, OS, JS, BB, HB, OL, TR, BRK) > (DBZ, DB, BK) > (DG, MD) a zpevňující (DG, DBZ, JD) > (JS, BK) > (MD)		
Obmýtlí	BO (běžné kvality) 90; DBZ, DB (kvalitní) 130-160 (180); DBZ, DB (nekvalitní) 100-120 (130); listnatý 60-70 (90)		
Obnovní doba	30; 20-30; 20-30; 20		
Počátek obnovy	75; 115, 120-145, 150 (165, 170); 85, 90-105, 110 (115, 120); 50-60 (80)		
Návratná doba	5-7		
Obnovní druhová skladba			
25a	do 1 ha: (DBZ, DB)4-6, (BK, JV, KL)1-2, (LP, HB, BB)1-2, (BR, OS)-1, MD1		
	do 5 ha: (DBZ, DB)3-5, (BR, OS)2-4, MD1-3, (BK, JV, KL)-1, (LP, HB, BB)-1		
	nad 5 ha – I. fáze: BR2-4, MD2-4, OS2-4 II. fáze: (DBZ, DB)4-6, (BK, JV, KL)1-2, (LP, HB, BB)1-2, (BR, OS)-1, MD-1		
25b	do 1 ha: (DBZ, DB)4-6, (BK, JV, KL)1-2, (LP, LPV, HB, BB)1-2, (BR, OS)-1, (MD, DG)1		
	do 5 ha: (DBZ, DB)2-4, (BR, OS)2-4, MD1-3, (BK, JV, KL)-1, (LP, LPV, HB, BB)-1, DG-1		
	nad 5 ha – I. fáze: BR2-4, MD2-4, OS2-4 II. fáze: (DBZ, DB)4-6, (BK, JV, KL)1-2, (LP, LPV, HB, BB)1-2, (BR, OS)-1, (MD, DG)-1		
25c	do 1 ha: (DBZ, DB)4-6, (BK, JV, KL)1-2, (LP, LPV, HB, BB)1-2, (BR, OS)-1, (MD, DG)1		
	do 5 ha: (DBZ, DB)2-4, (BR, OS)2-4, MD1-3, (BK, JV, KL)-1, (LP, LPV, HB, BB)-1, DG-1		
	nad 5 ha – I. fáze: BR2-4, MD2-4, OS2-4 II. fáze: (DBZ, DB)4-6, (BK, JV, KL)1-2, (LP, LPV, HB, BB)1-2, (BR, OS)-1, (MD, DG)-1		
25d	do 1 ha: (DBZ, DB)4-6, (BK, JV, KL)1-2, (LP, LPV, HB, BB)1-2, (BR, OS)-1, (MD, DG)1		
	do 5 ha: (DBZ, DB)2-4, (BR, OS)2-4, MD1-3, (BK, JV, KL)-1, (LP, LPV, HB, BB)-1, DG-1		
	nad 5 ha – I. fáze: BR2-4, MD2-4, OS2-4 II. fáze: (DBZ, DB)4-6, (BK, JV, KL)1-2, (LP, LPV, HB, BB)1-2, (BR, OS)-1, (MD, DG)-1		
Doporučený cíl hospodaření	1) Bezpečnost a kontinuita produkce, 2) Trvalé krytí půdy, 3) Kvalita dřeva, 4) Diverzita dřevní suroviny, 5) Ekologická stabilita a biodiverzita.		

CHS 25	Živná stanoviště nižších poloh
<p style="text-align: center;">Obnova</p>	<p>Přednostně využívat přirozenou obnovu, zmlazení doplňovat chybějícími cílovými dřevinami. Ponechávat výstavky CDS.</p> <p>Proředěné a rozpadající se porosty: V prosychajících porostech prosazovat mezery a kotlíky. Na malé holiny s příznivým vlivem okolních porostů rovnou vysazovat klimaxové CDS a MZD standardním způsobem.</p> <p>Na kalamitních holinách od 1 ha: Na větších holinách přípravné dřeviny (BR, OS, MD), a dřeviny snášejší extrém (MD, DB, DBZ, BK, JL, JS, JV, LP, OL, TR, HB, BO, ...) po vytvoření příznivějšího mikroklimatu přípravné dřeviny proředovat a mozaikovitě podsazovat stín snášejšími druhy CDS. Kvalitní jedince přípravných dřevin odstraňováním konkurentů dopěstovat v určitém zastoupení do dobře zpeněžitelných dimenzí, podle uvážení vlastníka.</p> <p>Na velkoplošných holinách (nad cca 5 ha): Dvoufázová obnova pomocí přípravných dřevin a dřevin snášejších extrém. Postupně výchovou podporovat CDS a kvalitní jedince přípravných dřevin odstraňováním konkurentů. Až přípravné dřeviny dorostou do zpeněžitelných dimenzí, pak začít s jejich mozaikovitou obnovou kotlíky a výsadbou klimaxové CDS a MZD (DB, DBZ, BRK, MD, TR, BK, JL, ...).</p> <p>Stabilní porosty cílových dřevin: V nepoškozených porostech zahájit uvolněním kvalitních přimíšených cílových dřevin i z podúrovně, u poškozených porostů i v mladém věku. Do procloněných míst případně umísťovat podsady. V BO porostech pomístná maloplošná skupinová seč clonná, mozaikovitě odkacování náletů, nebo úzký násek (do 15 m u stinných a do 20 m u světlomilných dřevin), či maloplošná holá seč kotlíková.</p>
<p style="text-align: center;">Výchova</p>	<p>Ve všech věkových stádiích porostů: Od začátku podpora přimíšených dřevin CDS a MZD. V porostech s převahou BO ponechávat i BR, TP, JR či OS. Cenné dřeviny chránit proti okusu, později i proti ohryzu a loupání. Zásadně včasná a intenzivní výchova porostů.</p> <p>Počátek výchovy ve stádiu zapojujících se mlazin. Úrovňovým zásahem upravit počty jedinců, druhovou skladbu a odstranit jedince nekvalitní či poškozené, s nutností ponechání části podúrovně. Udržovat takový zápoj, aby zelená koruna stromů zaujímala alespoň 1/3 výšky, ale nevznikali obrostlíci, či předrostlíci. Odstraňovat zejména konkurenty k cílovým stromům a podporovat kvalitní a zdravé jedince CDS a MZD, opět s ponecháním části kvalitní podúrovně i ve starších porostech. Pěstební zásahy opakovat co 5-7 let. Zpřístupnit porosty rozčleněním.</p>
<p style="text-align: center;">Opatření v poškozených porostech</p>	<p>U BO či SM zkrátit obmýtí na 80 let. Přednostně těžít poškozené jedince. Včasná a intenzivní výchova kladným výběrem. Mezery dosazovat CDS a MZD.</p> <p>V nevychovávaných porostech slabé, ale časté zásahy s negativním zásahem. S obnovou BO či SM začít co nejdříve kolem přimíšených CDD – procloněním, pomístným umísťováním kotlíků, odkacováním zmlazení a úzkými náseky.</p>

* Meliorační účinnost dřevin je vyjádřena seskupením dřevin do tří skupin podle klesajícího potenciálu meliorace humusu a půdy (viz. Slodičák et al. 2017. Lesnický průvodce): (dřeviny s vysokým melioračním potenciálem a zpevňující funkcí) > (dřeviny s dobrou meliorační a zpevňující funkcí) > (dřeviny, u kterých je meliorační a zpevňující funkce dostačující)

CHS 41		Exponovaná stanoviště středních poloh	
Podsoubory CHS	Soubory lesních typů	ZHD: Doporučený podíl MZD	Minimální podíl MZD (vyhl.)
41a	3N, 3Ke, 3Me	minimálně 60 %	40 %
41b	4N, 4Ke, 4Me		
41c	3F, 3Se, 3He		
41d	4F, 4Se, 4He		
41e	3C (kromě 3C9), 4C (kromě 4C9), 5C (kromě 5C9)		45 %
41f	3C9, 4C9, 5C9		
41g	3A (kromě 3A9), 4A (kromě 4A9), 3Be, 4Be, 3D9, 3De, 4D7, 4D9, 4De		
41h	3We, 4We, 3A9, 4A9, 5A9		
41i	3U7	100 %	
Základní hospodářská doporučení			
Doporučený hospodářský způsob	maloplošný podrostní; u SM, JD, JDO a DG i cílových tloušťek; u listnáčů, BO a MD i násečný a maloplošný holosečný (kotlíkový)		
Cílové hospodářství	Jehličnato-listnaté hospodářství exponovaných stanovišť středních poloh		
Maximální doporučená velikost holé seče	u JD 0 ha, u ostatních dřevin od 0,04 po 0,1 ha		
Maximální doporučená šířka holé seče	u JD 0 m, u ostatních do 15 m		
Prioritní MZD*	PCHS a, b: meliorační (LP) > (DBZ, DB, BK) > (JD, DG) a zpevňující (DBZ, DB) > (DG, JD, BO) > (MD, BK) PCHS c, d: meliorační (JL, JS, JV, KL, LP, TR, HB) > (DB, DBZ, BK, BR, OS) > (JD, MD) a zpevňující (DG, JD) > (BO, MD) > (KL, BK, SM) PCHS e: meliorační (LP, TR, BRK, JV, KL, HB) > (DBZ, DB, BK) > (DG, JD) a zpevňující (DBZ, DB, HB) > (BO, BOC) > (MD, JD) PCHS f: meliorační (TR, LP, BRK, JV, KL, JS, HB) > (DBZ, DB, BK) > (DG, JD) a zpevňující (DBZ, DB, HB) > (BO, BOC) > (MD, JD) PCHS g: meliorační (JL, BRK, HB, JS, JV, KL, BB, LP, TR) > (BK, DBZ, JR, OS) > (DG, JD, MD) a zpevňující (DBZ) > (DG, JD) > (MD, BK) PCHS h: meliorační (JL, BRK, MK, HB, JS, JV, KL, BB, LP, TR) > (BK, DB, DBZ, JR, OS) > (JD, MD) a zpevňující (DBZ, DB) > (JD) > (MD, BK) PCHS i: meliorační (JL, JS, JV, BB, HB, LP, OL, OS) > (DB, DBZ) > (JD) a zpevňující (DBZ, DB) > (JD) > (MD, BK)		
Obmýtí	SM (poškozený) 80; BO (běžné kvality) 110-120 (130); DBZ, DB (běžné kvality) 120-140 (150); BK (běžné kvality) 100-120 (130); listnatý 60-80 (90)		
Obnovní doba	30; 30; 30-40; 30-40; 20-30		
Počátek obnovy	65; 95-105 (115); 100, 105-120, 125 (130, 135); 80, 85-100, 105 (110, 115); 45, 50-65, 70 (75, 80)		
Návratná doba	5-7		
Obnovní druhová skladba			
41a	do 1 ha: BK2-5, (DBZ, DB)2-3, BO-2, JD1, MD1, (BR, OS)-1		
	do 5 ha: BK1-5, (BR, OS)1-3, BO1-2, (DBZ, DB)-2, JD1, MD1		
	nad 5 ha – I. fáze: (BR, OS)2-4, (BO, SM)2-4, MD-3, (JR, OLS)-3 II. fáze: BK4-6, (DBZ, DB)2-3, BO-2, JD-1, MD-1, (BR, OS)-1		
41b	do 1 ha: BK2-5, (DBZ, DB)1-2, (JD, SM)1-2, (MD, DG)1-2, (BR, OS)-1, (KL, LP)-1		
	do 5 ha: BK3-5, (BR, OS)1-3, BO-2, (DBZ, DB)-1, (JD, SM)-2, (MD, DG)-2, (KL, LP)-1		
	nad 5 ha – I. fáze: (BR, OS)2-4, (BO, SM)2-4, MD-3, (JR, OLS)-3 II. fáze: BK2-5, (DBZ, DB)-1, (JD, SM)1-2, (MD, DG)1-2, (BR, OS)-2, (KL, LP)-2		
41c	do 1 ha: BK2-5, (DB, DBZ)1-3, (MD, DG)1-2, JD1, (JV, KL)-1, (LP, LPV, HB)-1		

CHS 41	Exponovaná stanoviště středních poloh
	do 5 ha: BK2-4, (BR, OS)1-3, BO-2, (DB, DBZ)-2, (MD, DG)-2, JD-1, (JV, KL)-1, (LP, LPV, HB)-1 nad 5 ha – I. fáze: (BR, OS)2-4, (BO, SM)2-4, MD-3, (JR, OLS)-3 II. fáze: BK2-5, (DB, DBZ)1-3, (MD, DG)-2, (BR, OS, BO)-2, JD-1, (JV, KL)-1, (LP, LPV, HB)-1
41d	do 1 ha: BK3-6, (DBZ, DB)1, (JD, SM)1-2, (MD, DG)1-2, (JV, KL)-1, (LP, LPV, HB)-1 do 5 ha: BK2-4, BO1-2, (BR, OS)1-3, (DBZ, DB)-1, (JD, SM)-2, (MD, DG)-1, (JV, KL)-1, (LP, LPV, HB)-1 nad 5 ha – I. fáze: (BR, OS)2-4, (BO, SM)2-4, MD-3, (JR, OLS)-3 II. fáze: BK3-6, (DBZ, DB)-1, JD(SM)1-2, (MD, DG)1-2, (BR, OS, BO)-1, (JV, KL)-1, (LP, LPV, HB)-1
41e	do 1 ha: BK3-5, (DB, DBZ)1-3, (JV, KL, LP, LPV)-2, JD-2, HB-1, BO-2, (MD, DG)-1 do 5 ha: BK2-4, BO-2, (BR, OS)1-3, (DB, DBZ)-2, (JV, KL, LP, LPV)-2, HB-1, JD-1, (MD, DG)-1 nad 5 ha – I. fáze: (BR, OS)2-4, (BO, SM)2-4, MD-3, (JR, OLS)-3 II. fáze: BK3-5, (DB, DBZ)1-3, (JV, KL, LP, LPV)-2, HB-1, JD-1, BO-2, (MD, DG)-1, (BR, OS)-1
41f	do 1 ha: BK2-5, (DB, DBZ)1-3, BO-2, (JV, KL, LP, LPV)-2, JD-2, (HB, BB)-1, (MD, DG)-1 do 5 ha: BK1-4, BO1-3, (BR, OS)2-4, (DB, DBZ)-2, (JV, KL, LP, LPV)-1, (HB, BB)-1, JD-1, (MD, DG)-1 nad 5 ha – I. fáze: (BR, OS)2-4, (BO, SM)2-4, MD-3, (JR, OLS)-3 II. fáze: BK2-5, (DB, DBZ)1-3, BO-2, (JV, KL, LP, LPV)-2, (HB, BB)-1, JD-1, (MD, DG)-1, (BR, OS)-1
41g	do 1 ha: BK3-6, (DB, DBZ)-2, (MD, DG)2, (LP, LPV, JL, JLH, JLV)-2, (HB, BB)-1, JV(KL)-2 do 5 ha: BK1-4, (BR, OS)2-4, BO1-2, (MD, DG)-2, (DB, DBZ)-1, (LP, LPV, JL, JLH, JLV)-1, (HB, BB)-1, JV(KL)-1 nad 5 ha – I. fáze: (BR, OS)2-4, (BO, SM)2-4, MD-3, (JR, OLS)-3 II. fáze: BK3-6, (DB, DBZ)-2, (MD, DG)-2, (BR, OS, BO)-2, (LP, LPV, JL, JLH, JLV)-2, (HB, BB)-1, JV(KL)-1
41h	do 1 ha: BK3-6, (DB, DBZ)-2, JV(KL)-2, (LP, LPV, JL, JLH, JLV)-2, (MD, DG)2, HB(BB)-1 do 5 ha: BK1-4, (BR, OS)2-4, BO1-2, (MD, DG)-2, (DB, DBZ)-1, JV(KL)-1, (LP, LPV, JL, JLH, JLV)-1, HB(BB)-1 nad 5 ha – I. fáze: (BR, OS)2-4, (BO, SM)2-4, MD-3, (JR, OLS)-3 II. fáze: BK3-6, (DB, DBZ)-2, JV(KL)-2, (BR, OS, BO)-2, (LP, LPV, JL, JLH, JLV)-2, (MD, DG)-2, HB(BB)-1
41i	do 1 ha: (DB, DBZ)1-3, JD1-2, (JS, JL, JLH, JLV)1-2, BK1-2, JV(KL)1-2, SM1-2 do 5 ha: (DB, DBZ)2-3, (BR, OS)2-4, (SM, BO)1-2, MD-1, OLS-1, JD-1, (JS, JL, JLH, JLV)-1, (BK, JV, KL)-1 nad 5 ha – I. fáze: (BR, OS)2-4, (BO, SM)2-4, MD-3, OLS-3 II. fáze: (DB, DBZ)1-3, JD1-2, (JS, JL, JLH, JLV)-2, BK1-2, JV(KL)1-2, (BR, OS, BO)-2, (SM, MD)1-2
Doporučený cíl hospodaření	1) Bezpečnost a kontinuita produkce, 2) Trvalé krytí půdy, 3) Kvalita dřeva, 4) Diverzita dřevní suroviny, 5) Ekologická stabilita a biodiverzita.

CHS 41	Exponovaná stanoviště středních poloh
<p style="text-align: center;">Obnova</p>	<p>Přednostně využívat přirozenou obnovu, zmlazení doplňovat chybějícími cílovými dřevinami. Ponechávat výstavky CDS.</p> <p>Proředěné a rozpadající se porosty: V prosychajících porostech prosazovat mezery a kotlíky. Na malé holiny s příznivým vlivem okolních porostů rovnou vysazovat klimaxové CDS a MZD standardním způsobem.</p> <p>Na kalamitních holinách od 1 ha: Na větších holinách přípravné dřeviny (BR, OS, MD, BO, OLS, JR), a dřeviny snášející extrém (MD, DB, DBZ, BK, BO, DG, TR, JL, JLH, JS, JV, KL, LP, OL, HB, ...) po vytvoření příznivějšího mikroklimatu přípravné dřeviny prořezávat a mozaikovitě podsazovat stín snášejícími druhy CDS (JD). Kvalitní jedince přípravných dřevin odstraňováním konkurentů dopěstovat v určitém zastoupení do dobře zpeněžitelných dimenzí, podle uvážení vlastníka.</p> <p>Na velkoplošných holinách (nad cca 5 ha): Dvoufázová obnova pomocí přípravných dřevin a dřevin snášejících extrém. Postupně výchovou podporovat CDS a kvalitní jedince přípravných dřevin odstraňováním konkurentů. Až přípravné dřeviny dorostou do zpeněžitelných dimenzí, pak začít s jejich mozaikovitou obnovou kotlíky a výsadbou klimaxové CDS a MZD (JD, DB, DBZ, BK, MD, DG, BO, ...).</p> <p>Stabilní porosty cílových dřevin: V nepoškozených porostech zahájit uvolněním kvalitních přimíšených cílových dřevin i z podúrovně, u poškozených porostů i v mladém věku. Do procloněných míst případně umísťovat podsadby. V SM či BO porostech pomístná maloplošná skupinová seč clonná, mozaikovitě odkacování náletů, nebo úzký násek do 15 m, či maloplošná holá seč kotlíková. V JD, JDO, DG porostech zralostní výběr.</p>
<p style="text-align: center;">Výchova</p>	<p>Ve všech věkových stádiích porostů: Od začátku podpora přimíšených dřevin CDS a MZD. V porostech s převahou SM či BO ponechávat i BR, TP, JR, OS, JIV. Cenné dřeviny chránit proti okusu, později i proti ohryzu a loupání. Zásadně včasná a intenzivní výchova porostů.</p> <p>Počátek výchovy ve stádiu zapojujících se mlazin. Úrovňovým zásahem upravit počty jedinců, druhovou skladbu a odstranit jedince nekvalitní či poškozené, s nutností ponechání části podúrovně. Udržovat takový zápoj, aby zelená koruna stromů zaujímala alespoň 1/3 a u SM, JD až 1/2 výšky, ale nevznikali obrostlíci, či předrostlíci. Odstraňovat zejména konkurenty k cílovým stromům a podporovat kvalitní a zdravé jedince CDS a MZD, opět s ponecháním části kvalitní podúrovně i ve starších porostech. Pěstební zásahy opakovat co 5-7 let. Zpřístupnit porosty rozčleněním.</p>
<p style="text-align: center;">Opatření v poškozených porostech</p>	<p>U BO či SM zkrátit obmýtí na 80 let. Přednostně těžit poškozené jedince. Včasná a intenzivní výchova kladným výběrem. Mezery dosazovat CDS a MZD.</p> <p>V nevychovávaných porostech slabé, ale časté zásahy s negativním zásahem. S obnovou BO či SM začít co nejdříve kolem přimíšených CDD – procloněním, pomístným umísťováním kotlíků, odkacováním zmlazení a úzkými náseky.</p>

* Meliorační účinnost dřevin je vyjádřena seskupením dřevin do tří skupin podle klesajícího potenciálu meliorace humusu a půdy (viz Slodičák et al. 2017. Lesnický průvodce): (dřeviny s vysokým melioračním potenciálem a zpevňující funkcí) > (dřeviny s dobrou meliorační a zpevňující funkcí) > (dřeviny, u kterých je meliorační a zpevňující funkce dostačující)

CHS 43		Kyselá stanoviště středních poloh	
Podsoubory CHS	Soubory lesních typů	ZHD: Doporučený podíl MZD	Minimální podíl MZD (vyhl.)
43a	3K (kromě 3Ke, 3K2), 3I (kromě 3I2, 3I8), 3S2	minimálně 50 %	35 %
43b	4K (kromě 4Ke, 4K2), 4I (kromě 4I2), 4S2		
43c	3M (kromě 3Me), 3K2, 3I2, 3I8		
43d	4M (kromě 4Me), 4K2, 4I2		
Základní hospodářská doporučení			
Doporučený hospodářský způsob	maloplošný podrostní; u SM, JD, JDO a DG i cílových tloušťek; u listnáčů, BO a MD i násečný a maloplošný holosečný (kotlíkový)		
Cílové hospodářství	Jehličnato-listnaté hospodářství kyselých stanovišť středních poloh		
Maximální doporučená velikost holé seče	u JD 0 ha, u stín snášejších dřevin od 0,04 po 0,1 ha, u světlomilných do 0,25 ha		
Maximální doporučená šířka holé seče	u JD 0 m, u stín snášejších do 15 m, u světlomilných do 20 m		
Prioritní MZD*	PCHS a, b: meliorační (LP, KL, HB) > (DBZ, DB, BR, BK) > (JD, JDO, DG) a zpevňující (DG, JD) > (BO, MD) > (DBZ, DB, BK, HB) PCHS c, d: meliorační (LP, HB) > (DBZ, DB, BR, BK) > (JD, JDO, DG) a zpevňující (DG, JD) > (BO, MD) > (DBZ, DB, BK)		
Obmýcí	SM (poškozený) 80; BO (kvalitní) 120-130; BO (běžné kvality) 100-110 (130); DBZ, DB (běžné kvality) 120-130 (140); BK (běžné kvality) 100-120 (130); listnatý 60-70 (90)		
Obnovní doba	30; 30; 20-30; 30-40; 30-40; 20-30		
Počátek obnovy	65; 105-115; 85, 90-95, 100 (115, 120); 100, 105-110, 115 (120, 125); 80, 85-100, 105 (110, 115); 45, 50-55, 60 (75, 80)		
Návratná doba	5-7		
Obnovní druhová skladba			
43a	do 1 ha: BK2-5, BO-4, (DB, DBZ)1-3, (MD, DG)-2, LP(KL)-2, JD(JDO)-1, (BR, OS)-1		
	do 5 ha: BK1-3, (BO, SM)-3, (DB, DBZ)-2, (BR, OS)-2, (JR, OLS)-2, MD(DG)1-2, LP(KL)-2, JD(JDO)-1		
	nad 5 ha – I. fáze: (BR, OS)2-4, (BO, SM)2-4, MD-3, (JR, OLS)-3 II. fáze: BK2-5, BO1-3, (DB, DBZ)1-3, (MD, DG)-2, LP(KL)-2, JD(JDO)-1, (BR, OS)-1		
43b	do 1 ha: BK2-5, BO-4, (DB, DBZ)-2, (JD(JDO), SM)-2, (MD, DG)-2, (KL, LP)-2, (BR, OS)-1		
	do 5 ha: BK1-4, (BO, SM)-3, MD(DG)1-2, (BR, OS)-2, (JR, OLS)-2, (KL, LP)-2, (DB, DBZ)-1, JD(JDO)-1		
	nad 5 ha – I. fáze: (BR, OS)2-4, (BO, SM)2-4, MD-3, (JR, OLS)-3 II. fáze: BK2-5, BO1-3, (DB, DBZ)-2, (JD(JDO), SM)-2, (MD, DG)-2, (KL, LP)-2, (BR, OS)-1		
43c	do 1 ha: BK2-5, BO-4, (DB, DBZ)1-3, (MD, DG)-2, JD(JDO)-1, (BR, OS)-1		
	do 5 ha: BK2-5, (BO, SM)-3, (DB, DBZ)-2, (BR, OS)-2, (JR, OLS)-2, MD(DG)1-2, JD(JDO)-1		
	nad 5 ha – I. fáze: (BR, OS)2-4, (BO, SM)2-4, MD-3, (JR, OLS)-3 II. fáze: BK2-5, BO1-3, (DB, DBZ)1-3, (MD, DG)-2, JD(JDO)-1, (BR, OS)-1		
43d	do 1 ha: BK2-6, BO-4, (DBZ, DB)-2, (MD, DG)-2, (JD(JDO), SM)-2, (BR, OS)-1		
	do 5 ha: BK3-5, (BO, SM)-3, MD(DG)1-2, (BR, OS)-2, (JR, OLS)-2, (DBZ, DB)-1, JD(JDO)1		
	nad 5 ha – I. fáze: (BR, OS)2-4, (BO, SM)2-4, MD-3, (JR, OLS)-3 II. fáze: BK2-6, BO-4, (DBZ, DB)-2, (MD, DG)-2, (BR, OS)-1, (JD(JDO), SM)-1		
Doporučený cíl hospodaření	1) Bezpečnost a kontinuita produkce, 2) Trvalé krytí půdy, 3) Kvalita dřeva, 4) Diverzita dřevní suroviny, 5) Ekologická stabilita a biodiverzita.		

CHS 43	Kyselá stanoviště středních poloh
<p style="text-align: center;">Obnova</p>	<p>Přednostně využívat přirozenou obnovu, zmlazení doplňovat chybějícími cílovými dřevinami. Ponechávat výstavky CDS.</p> <p>Proředěné a rozpadající se porosty: V prosychajících porostech prosazovat mezery a kotlíky. Na malé holiny s příznivým vlivem okolních porostů rovnou vysazovat klimaxové CDS a MZD standardním způsobem.</p> <p>Na kalamitních holinách od 1 ha: Na větších holinách přípravné dřeviny (BR, OS, MD, BO, OLS, JR, SM), a dřeviny snášející extrém (MD, DB, DBZ, BK, BO, DG, KL, LP, ...) po vytvoření příznivějšího mikroklimatu přípravné dřeviny prořezávat a mozaikovitě podsazovat stín snášejícími druhy CDS (JD). Kvalitní jedince přípravných dřevin odstraňováním konkurentů dopěstovat v určitém zastoupení do dobře zpeněžitelných dimenzí, podle uvážení vlastníka.</p> <p>Na velkoplošných holinách (nad cca 5 ha): Dvoufázová obnova pomocí přípravných dřevin a dřevin snášejících extrém. Postupně výchovou podporovat CDS a kvalitní jedince přípravných dřevin odstraňováním konkurentů. Až přípravné dřeviny dorostou do zpeněžitelných dimenzí, pak začít s jejich mozaikovitou obnovou kotlíky a výsadbou klimaxové CDS a MZD (JD, DB, DBZ, BK, MD, DG, BO, KL, LP...).</p> <p>Stabilní porosty cílových dřevin: V nepoškozených porostech zahájit uvolněním kvalitních přimíšených cílových dřevin i z podúrovně, u poškozených porostů i v mladém věku. Do procloněných míst případně umísťovat podsadby. V SM či BO porostech pomístná maloplošná skupinová seč clonná, mozaikovitě odkacování náletů, nebo úzký násek (do 15 m u stinných a do 20 m u světlomilných dřevin), či maloplošná holá seč kotlíková. V JD, JDO, DG porostech zralostní výběr.</p>
<p style="text-align: center;">Výchova</p>	<p>Ve všech věkových stádiích porostů: Od začátku podpora přimíšených dřevin CDS a MZD. V porostech s převahou SM či BO ponechávat i BR, TP, JR, OS, JIV. Cenné dřeviny chránit proti okusu, později i proti ohryzu a loupání. Zásadně včasná a intenzivní výchova porostů.</p> <p>Počátek výchovy ve stádiu zapojujících se mlazin. Úrovňovým zásahem upravit počty jedinců, druhovou skladbu a odstranit jedince nekvalitní či poškozené, s nutností ponechání části podúrovně. Udržovat takový zápoj, aby zelená koruna stromů zaujímal alespoň 1/3 a u SM, JD až 1/2 výšky, ale nevznikali obrostlíci, či předrostlíci. Odstraňovat zejména konkurenty k cílovým stromům a podporovat kvalitní a zdravé jedince CDS a MZD, opět s ponecháním části kvalitní podúrovně i ve starších porostech. Pěstební zásahy opakovat co 5-7 let. Zpřístupnit porosty rozčleněním.</p>
<p style="text-align: center;">Opatření v poškozených porostech</p>	<p>U BO či SM zkrátit obmýtí na 80 let. Přednostně těžít poškozené jedince. Včasná a intenzivní výchova kladným výběrem. Mezery dosazovat CDS a MZD.</p> <p>V nevychovávaných porostech slabé, ale časté zásahy s negativním zásahem. S obnovou BO či SM začít co nejdříve kolem přimíšených CDD – procloněním, pomístným umísťováním kotlíků, odkacováním zmlazení a úzkými náseky.</p>

* Meliorační účinnost dřevin je vyjádřena seskupením dřevin do tří skupin podle klesajícího potenciálu meliorace humusu a půdy (viz Slodičák et al. 2017. Lesnický průvodce): (dřeviny s vysokým melioračním potenciálem a zpevňující funkcí) > (dřeviny s dobrou meliorační a zpevňující funkcí) > (dřeviny, u kterých je meliorační a zpevňující funkce dostačující)

CHS 45		Živná stanoviště středních poloh	
Podsoubory CHS	Soubory lesních typů	ZHD: Doporučený podíl MZD	Minimální podíl MZD (vyhl.)
45a	3S (kromě 3S2, 3Se), 3H (kromě 3He), 3B (kromě 3Be), 3D (kromě 3D9, 3De)	minimálně 50 %	35 %
45b	4S (kromě 4S2, 4Se), 4H (kromě 4He), 4B (kromě 4Be), 4D (kromě 4D9, 4De)		
45c	3W (kromě 3We), 4W (kromě 4We)		
Základní hospodářská doporučení			
Doporučený hospodářský způsob	maloplošný podrostní; u SM, JD, JDO a DG i cílových tloušťek; u listnáčů, BO a MD i násečný a maloplošný holosečný (kotlíkový)		
Cílové hospodářství	Jehličnato-listnaté hospodářství živných stanovišť středních poloh		
Maximální doporučená velikost holé seče	u JD 0 ha, u stín snášejších dřevin od 0,04 po 0,1 ha, u světlomilných do 0,25 ha		
Maximální doporučená šířka holé seče	u JD 0 m, u stín snášejších do 15 m, u světlomilných do 20 m		
Prioritní MZD*	PCHS a: meliorační (JL, JS, JV, KL, BB, LP, TR, HB) > (DB, DBZ, BK, OS, BR) > (JD, DG, MD) a zpevňující (DG, DBZ, JD) > (JS, BK) > (MD) PCHS b: meliorační (JL, JS, JV, KL, LP, TR, HB) > (DB, DBZ, BK, OS, BR) > (JD, DG, MD) a zpevňující (DG, DBZ, JD) > (JS, BK) > (MD) PCHS c: meliorační (JL, JS, JV, KL, LP, TR, HB, BRK, MK) > (DB, DBZ, BK, OS) > (JD, MD) a zpevňující (DB, DBZ, JD) > (JS, BK) > (MD)		
Obmýtí	SM (poškozený) 80; BO (běžné kvality) 90-100 (120); DB, DBZ (kvalitní) 130-160 (180); DB, DBZ (běžné kvality) 120-130 (140); BK (běžné kvality) 100-120 (130); listnatý 50-70 (90)		
Obnovní doba	30; 20-30; 30; 30; 30-40; 20-30		
Počátek obnovy	65; 75, 80-85, 90 (105, 110); 115-145 (165); 105-115 (125); 80, 85-100, 105 (110, 115); 35, 40-55, 60 (75, 80)		
Návratná doba	5-7		
Obnovní druhová skladba			
45a	do 1 ha: BK2-5, (DB, DBZ)1-3, (MD, DG)1-2, (JV, KL)-2, (HB, LP, LPV)-2, JD(JDO)1		
	do 5 ha: BK1-3, (BR, OS, JR, OLS)3-4, (DB, DBZ)-1, MD(DG)1-2, (JV, KL)-2, (HB, LP, LPV)-2, JD(JDO)-1		
	nad 5 ha – I. fáze: (BR, OS)2-4, (BO, SM)2-4, MD-3, (JR, OLS)-3 II. fáze: BK2-5, (DB, DBZ)1-3, (MD, DG)-2, (JV, JS, KL)-2, (HB, LP, LPV)-2, JD(JDO)-1, (BR, OS, SM)-1		
45b	do 1 ha: BK2-5, JD(JDO)1-2, (DB, DBZ)1, (MD, DG)1-2, (JV, KL)-2, (HB, LP, LPV)-2		
	do 5 ha: BK1-3, (BR, OS, JR, OLS)3-4, MD(DG)1-2, (JV, KL)-2, JD(JDO)-2, (DB, DBZ)-1, (HB, LP, LPV)-1		
	nad 5 ha – I. fáze: (BR, OS)2-4, (BO, SM)2-4, MD-3, (JR, OLS)-3 II. fáze: BK2-5, BO1-3, (DB, DBZ)-2, (JD(JDO), SM)-2, (MD, DG)-2, (KL, LP)-2, (BR, OS)-1		
45c	do 1 ha: BK2-5, JD(JDO)1-2, MD1-2, (JV, KL)-2, (HB, LP, LPV, TR)-2, (DBZ, DB)1		
	do 5 ha: BK1-3, (BR, OS)3-4, MD1-2, JD(JDO)-2, (JV, KL)-2, (HB, LP, LPV, TR)-1, (DBZ, DB)-1		
	nad 5 ha – I. fáze: (BR, OS)2-4, (BO, SM)2-4, MD-3, (JR, OLS)-3 II. fáze: BK2-5, JD(JDO)1-2, (DB, DBZ)-1, (MD, DG)1-2, (JV, JS, KL)-2, (HB, LP, LPV)-2, (BR, OS, SM)-1		
Doporučený cíl hospodaření	1) Bezpečnost a kontinuita produkce, 2) Trvalé krytí půdy, 3) Kvalita dřeva, 4) Diverzita dřevní suroviny, 5) Ekologická stabilita a biodiverzita.		

CHS 45	Živná stanoviště středních poloh
<p style="text-align: center;">Obnova</p>	<p>Přednostně využívat přirozenou obnovu, zmlazení doplňovat chybějícími cílovými dřevinami. Ponechávat výstavky CDS.</p> <p>Proředěné a rozpadající se porosty: V prosychajících porostech prosazovat mezery a kotlíky. Na malé holiny s příznivým vlivem okolních porostů rovnou vysazovat klimaxové CDS a MZD standardním způsobem.</p> <p>Na kalamitních holinách od 1 ha: Na větších holinách přípravné dřeviny (BR, OS, MD, BO, OLS, JR, SM), a dřeviny snášející extrémy (MD, DB, DBZ, BK, BO, DG, BRK, MK, JLH, JL, TR, KL, JV, JS, LP, LPV, HB...) po vytvoření příznivějšího mikroklimatu přípravné dřeviny proředovat a mozaikovitě podsazovat stín snášejícími druhy CDS (JD, TS). Kvalitní jedince přípravných dřevin odstraňováním konkurentů dopěstovat v určitém zastoupení do dobře zpeněžitelných dimenzí, podle uvážení vlastníka.</p> <p>Na velkoplošných holinách (nad cca 5 ha): Dvoufázová obnova pomocí přípravných dřevin a dřevin snášejících extrémy. Postupně výchovou podporovat CDS a kvalitní jedince přípravných dřevin odstraňováním konkurentů. Až přípravné dřeviny dorostou do zpeněžitelných dimenzí, pak začít s jejich mozaikovitou obnovou kotlíky a výsadbou klimaxové CDS a MZD (JD, DB, DBZ, MD, BRK, BK, DG, BO, JL, JLM, TR, JS, MK, KL, LP...).</p> <p>Stabilní porosty cílových dřevin: V nepoškozených porostech zahájit uvolněním kvalitních přimíšených cílových dřevin i z podúrovně, u poškozených porostů i v mladém věku. Do procloněných míst případně umísťovat podsadby. V SM či BO porostech pomístná maloplošná skupinová seč clonná, mozaikovitě odkacování náletů, nebo úzký násek (do 15 m u stinných a do 20 m u světlomilných dřevin), či maloplošná holá seč kotlíková. V JD, JDO, DG porostech zralostní výběr.</p>
<p style="text-align: center;">Výchova</p>	<p>Ve všech věkových stádiích porostů: Od začátku podpora přimíšených dřevin CDS a MZD. V porostech s převahou SM či BO ponechávat i BR, TP, JR, OS, JIV. Cenné dřeviny chránit proti okusu, později i proti ohryzu a loupání. Zásadně včasná a intenzivní výchova porostů.</p> <p>Počátek výchovy ve stádiu zapojujících se mlazin. Úrovňovým zásahem upravit počty jedinců, druhovou skladbu a odstranit jedince nekvalitní či poškozené, s nutností ponechání části podúrovně. Udržovat takový zápoj, aby zelená koruna stromů zaujímal alespoň 1/3 a u SM, JD až 1/2 výšky, ale nevznikali obrostlíci, či předrostlíci. Odstraňovat zejména konkurenty k cílovým stromům a podporovat kvalitní a zdravé jedince CDS a MZD, opět s ponecháním části kvalitní podúrovně i ve starších porostech. Pěstební zásahy opakovat co 5-7 let. Zpřístupnit porosty rozčleněním.</p>
<p style="text-align: center;">Opatření v poškozených porostech</p>	<p>U BO či SM zkrátit obmýtí na 80 let. Přednostně těžit poškozené jedince. Včasná a intenzivní výchova kladným výběrem. Mezery dosazovat CDS a MZD.</p> <p>V nevychovávaných porostech slabé, ale časté zásahy s negativním zásahem. S obnovou BO či SM začít co nejdříve kolem přimíšených CDD – procloněním, pomístným umísťováním kotlíků, odkacováním zmlazení a úzkými náseky.</p>

* Meliorační účinnost dřevin je vyjádřena seskupením dřevin do tří skupin podle klesajícího potenciálu meliorace humusu a půdy (viz Slodičák et al. 2017. Lesnický průvodce): (dřeviny s vysokým melioračním potenciálem a zpevňující funkcí) > (dřeviny s dobrou meliorační a zpevňující funkcí) > (dřeviny, u kterých je meliorační a zpevňující funkce dostačující)

CHS 47		Oglejená stanoviště středních poloh	
Podsoubory CHS	Soubory lesních typů	ZHD: Doporučený podíl MZD	Minimální podíl MZD (vyhl.)
47a	3V (kromě 3V9), 4V (kromě 4V9), 3O, 4O	minimálně 50 %	35 %
47b	3P, 4P		
Základní hospodářská doporučení			
Doporučený hospodářský způsob	maloplošný podroštní; u SM, JD, JDO a DG i cílových tloušťek; u listnáčů, BO a MD i násečný a maloplošný holosečný (kotlíkový)		
Cílové hospodářství	Jehličnato-listnaté hospodářství oglejených stanovišť středních poloh		
Maximální doporučená velikost holé seče	u JD 0 ha, u stín snášejících dřevin od 0,04 po 0,1 ha, u světlomilných do 0,25 ha		
Maximální doporučená šířka holé seče	u JD 0 m, u stín snášejících do 15 m, u světlomilných do 20 m		
Prioritní MZD*	PCHS a: meliorační (LP, JV, KL, HB, JS, JL, JLH) > (BK, DB) > (JD, JDO) a zpevňující (JD, JS, JV, KL) > (DB, BO, MD) > (BK) PCHS b: meliorační (LP, OS, BR) > (DB, BK) > (JD, JDO) a zpevňující (JD, JDO) > (MD, DB, BO) > (BK)		
Obmýtí	SM (poškozený) 80; BO (kvalitní) 120-130; BO (běžné kvality) 110-120; DB (kvalitní) 130-160 (180); DB (běžné kvality) 120-130 (140); BK (běžné kvality) 100-120 (130); listnatý 60-70 (90)		
Obnovní doba	30; 30; 30; 30; 20-30; 30-40; 20-30		
Počátek obnovy	65; 105-115; 95-105; 115-145 (165); 105, 110-115, 120 (125, 130); 80, 85-100, 105 (110, 115); 45, 50-55, 60 (75, 80)		
Návratná doba	5-7		
Obnovní druhová skladba			
47a	do 1 ha: SM2-4, BK1-3, JD(JDO)-2, DB(DBZ)-2, (LP, LPV, JV, KL, JS, OL)-2, (BR, OS)-1, MD1		
	do 5 ha: SM2-4, BK1-3, (BR, OS)-2, (JR, OL, OLS)-2, (LP, LPV, JV, KL, JS)-2, JD(JDO)-1, DB(DBZ)-1, MD-1		
	nad 5 ha – I. fáze: (BR, OS)2-4, (SM, BO)3-5, (JR, OL, OLS)2-4 II. fáze: SM2-4, BK1-3, JD(JDO)1-2, DB(DBZ)-2, (LP, LPV, JV, KL, JS, OL)-2, (BR, OS)-1, MD-1		
47b	do 1 ha: SM(BO)-4, DB-4, JD(JDO)1-2, (BR, OS, OL)-2, BK1, MD1		
	do 5 ha: SM(BO)2-4, DB2-4, JD(JDO)-1, (BR, OS)-2, (JR, OL, OLS)-2, BK-1, MD-1		
	nad 5 ha – I. fáze: (BR, OS)2-4, (SM, BO)3-5, (JR, OL, OLS)2-4 II. fáze: 5 ha: SM(BO)1-4, DB1-4, JD(JDO)1-2, (BR, OS, OL)1-2, BK-1, MD-1		
Doporučený cíl hospodaření	1) Bezpečnost a kontinuita produkce, 2) Trvalé krytí půdy, 3) Kvalita dřeva, 4) Diverzita dřevní suroviny, 5) Ekologická stabilita a biodiverzita.		

CHS 47	Oglejená stanoviště středních poloh
<p style="text-align: center;">Obnova</p>	<p>Přednostně využívat přirozenou obnovu, zmlazení doplňovat chybějícími cílovými dřevinami. Ponechávat výstavky CDS.</p> <p>Proředěné a rozpadající se porosty: V prosychajících porostech prosazovat mezery a kotlíky. Na malé holiny s příznivým vlivem okolních porostů rovnou vysazovat klimaxové CDS a MZD standardním způsobem.</p> <p>Na kalamitních holinách od 1 ha: Na větších holinách přípravné dřeviny (BR, OS, JR, OL, OLS, BO, SM), a dřeviny snášejší extrém (MD, DB, DBZ, BK, JLH, JL, JLV, KL, JV, JS, OL, OLS, LP, LPV, HB...) po vytvoření příznivějšího mikroklimatu přípravné dřeviny proředovat a mozaikovitě podsazovat stín snášejšími druhy CDS (JD). Kvalitní jedince přípravných dřevin odstraňováním konkurentů dopěstovat v určitém zastoupení do dobře zpeněžitelných dimenzí, podle uvážení vlastníka.</p> <p>Na velkoplošných holinách (nad cca 5 ha): Dvoufázová obnova pomocí přípravných dřevin a dřevin snášejších extrém. Postupně výchovou podporovat CDS a kvalitní jedince přípravných dřevin odstraňováním konkurentů. Až přípravné dřeviny dorostou do zpeněžitelných dimenzí, pak začít s jejich mozaikovitou obnovou kotlíky a výsadbou klimaxové CDS a MZD (JD, MD, DB, DBZ, BK, JLH, JL, JLV, KL, JV, JS, OL, OLS, LP, LPV...).</p> <p>Stabilní porosty cílových dřevin: V nepoškozených porostech zahájit uvolněním kvalitních přimíšených cílových dřevin i z podúrovně, u poškozených porostů i v mladém věku. Do procloněných míst případně umísťovat podsadby. V SM či BO porostech pomístná maloplošná skupinová seč clonná, mozaikovitě odkacování náletů, nebo úzký násek (do 15 m u stinných a do 20 m u světlomilných dřevin), či maloplošná holá seč kotlíková. V JD, JDO porostech zralostní výběr.</p>
<p style="text-align: center;">Výchova</p>	<p>Ve všech věkových stádiích porostů: Od začátku podpora přimíšených dřevin CDS a MZD. V porostech s převahou SM či BO ponechávat i BR, TP, JR, OS, JIV. Cenné dřeviny chránit proti okusu, později i proti ohryzu a loupání. Zásadně včasná a intenzivní výchova porostů.</p> <p>Počátek výchovy ve stádiu zapojujících se mlazin. Úrovňovým zásahem upravit počty jedinců, druhovou skladbu a odstranit jedince nekvalitní či poškozené, s nutností ponechání části podúrovně. Udržovat takový zápoj, aby zelená koruna stromů zaujímal alespoň 1/3 a u SM, JD až 1/2 výšky, ale nevznikali obrostlíci, či předrostlíci. Odstraňovat zejména konkurenty k cílovým stromům a podporovat kvalitní a zdravé jedince CDS a MZD, opět s ponecháním části kvalitní podúrovně i ve starších porostech. Pěstební zásahy opakovat co 5-7 let. Zpřístupnit porosty rozčleněním.</p>
<p style="text-align: center;">Opatření v poškozených porostech</p>	<p>U BO či SM zkrátit obmýtí na 80 let. Přednostně těžít poškozené jedince. Včasná a intenzivní výchova kladným výběrem. Mezery dosazovat CDS a MZD.</p> <p>V nevychovávaných porostech slabé, ale časté zásahy s negativním zásahem. S obnovou BO či SM začít co nejdříve kolem přimíšených CDD – procloněním, pomístným umísťováním kotlíků, odkacováním zmlazení a úzkými náseky.</p>

* Meliorační účinnost dřevin je vyjádřena seskupením dřevin do tří skupin podle klesajícího potenciálu meliorace humusu a půdy (viz Slodičák et al. 2017. Lesnický průvodce): (dřeviny s vysokým melioračním potenciálem a zpevňující funkcí) > (dřeviny s dobrou meliorační a zpevňující funkcí) > (dřeviny, u kterých je meliorační a zpevňující funkce dostačující)

CHS 51		Exponovaná stanoviště vyšších poloh	
Podsoubory CHS	Soubory lesních typů	ZHD: Doporučený podíl MZD	Minimální podíl MZD (vyhl.)
51a	5N (kromě 5N2), 5Ke	minimálně 60 %	35 %
51b	6N (kromě 6N2, 6N9), 6Ke		
51c	5N2, 6N2, 6N9, 5Me, 6Me		
51d	5F, 5A (kromě 5A9), 5Se, 5Be, 5D7, 5D9, 5De		40 %
51e	5We		
51f	6F, 6A, 6Se, 6Be, 6De		
51g	5U7	minimálně 90 %	60 %
Základní hospodářská doporučení			
Doporučený hospodářský způsob	maloplošný podrostní; u SM, JD, JDO a DG i cílových tloušťkách; u listnáčů, MD i násečný a maloplošný holosečný (kotlíkový)		
Cílové hospodářství	Jehličnato-listnaté hospodářství exponovaných stanovišť vyšších poloh		
Maximální doporučená velikost holé seče	u JD 0 ha, u ostatních dřevin od 0,04 po 0,1 ha		
Maximální doporučená šířka holé seče	u JD 0 m, u ostatních do 15 m		
Prioritní MZD*	PCHS a, b: meliorační (KL, LP) > (BK, DG) > (DG, JD, JDO) a zpevňující (DG, JD) > (BO, MD) > (KL, BK, SM) PCHS c: meliorační (LP) > (BK, DG) > (DG, JD, JDO) a zpevňující (DG, JD) > (BO, MD) > (KL, BK, SM) PCHS d, e, f: meliorační (KL, JV, LP, JS, JLH) > (BK, DG) > (DG, JD, JDO) a zpevňující (DG, JD) > (JS, DBZ, MD) > (KL, BK) PCHS g: meliorační (OL, JS, JLH) > (LP, JV, KL) > (JD) a zpevňující (JS) > (KL, JD) > (BK)		
Obmýtí	SM (běžné kvality) 100-120 (130); SM (poškozený) 80; JD (běžné kvality) 110-120 (140); BK (běžné kvality) 100-120 (140); listnatý 60-80 (90)		
Obnovní doba	30-40; 30; 40; 30-40; 20-30		
Počátek obnovy	80, 85-100, 105 (110, 115); 65; 90-100 (120); 80, 85-100, 105 (120, 125); 45, 50-65, 70 (75, 80)		
Návratná doba	5-7		

CHS 51	Exponovaná stanoviště vyšších poloh
Obnovní druhová skladba	
51a	do 1 ha: BK2-5, SM2-4, JD(JDO)-2, (KL, LP)-2, (BR, OS)-1, (MD, DG)-1
	do 5 ha: BK2-4, SM2-4, (BR, OS)-2, (JR, OLS)-1, JD(JDO)-1, (KL, LP)-1, (MD, DG)-1
	nad 5 ha – I. fáze: (BO, SM, MD)-4, (BR, OS)-4, (JR, OLS)-4 II. fáze: BK2-5, SM2-3, JD(JDO)-2, (KL, LP)1, (BR, OS)-1, (MD, DG)1
51b	do 1 ha: SM2-5, BK2-4, JD(JDO)-2, (KL, LP)-2, (BR, OS)-1, (MD, DG)-1
	do 5 ha: BK2-4, SM2-4, (BR, OS)-2, (JR, OLS)-1, JD(JDO)-1, (KL, LP)-1, (MD, DG)-1
	nad 5 ha – I. fáze: (BO, SM, MD)-4, (BR, OS)-4, (JR, OLS)-4 II. fáze: SM2-5, BK2-4, JD(JDO)-2, (KL, LP)1, (BR, OS, BO, JR, OLS)-1, (MD, DG)1
51c	do 1 ha: SM2-5, BK2-5, JD(JDO)-2, BO-2, (BR, OS, JR)-2, (DG, MD)-1
	do 5 ha: SM2-5, BK2-4, BO-2, (BR, OS, JR)-2, OLS-2, JD(JDO)-1 (DG, MD)-1
	nad 5 ha – I. fáze: (BO, SM, MD)-4, (BR, OS)-4, (JR, OLS)-4 II. fáze: SM2-5, BK2-5, JD(JDO)-2, BO-2, (BR, OS, JR, OLS)-2, (DG, MD)-1
51d	do 1 ha: BK2-5, SM2-5, JD(JDO)-2, KL(JV)1-2, (JS, JL, JLH)-1, (MD, DG)-1
	do 5 ha: SM2-5, BK1-3, (BR, OS)-2, KL(JV)-2, JD(JDO)-1, (JS, JL, JLH)-1, (MD, DG)-1, (JR, OLS)-1
	nad 5 ha – I. fáze: (BO, SM, MD)-4, (BR, OS)-4, (JR, OLS)-4 II. fáze: BK2-5, SM2-3, JD(JDO)-2, KL(JV)1-2, (JS, JL, JLH)-1, (MD, DG)-1, (BO, BR, OS, JR, OLS)-1
51e	do 1 ha: BK5-7, JD(JDO)1-2, (KL, JLH)-1, (JS, LP, LPV)-1, MD(DG)1
	do 5 ha: BK2-5, (BR, OS) 1-3, BO1-2, JR1-2, (KL, JLH)-1, (JS, LP, LPV)-1, MD(DG)-1, JD(JDO)-1
	nad 5 ha – I. fáze: (BO, SM, MD)-4, (BR, OS)-4, (JR, OLS)-4 II. fáze: BK4-6, (BR, OS, JR, OLS, BO)1-2, (KL, LP)-2, (JS, JLH, LPV)-1, MD(DG)-2, JD(JDO)-2
51f	do 1 ha: SM2-5, BK2-5, JD(JDO)-2, KL(JV)1-2, (JS, JL, JLH)-1, (MD, DG)-1
	do 5 ha: SM2-4, BK1-3, (BR, OS, JR)1-3, KL(JV)-1, JD(JDO)-1, (JS, JL, JLH)-1, (MD, DG)-1
	nad 5 ha: (BO, SM, MD)-4, (BR, OS)-4, (JR, OLS)-4 II. fáze: SM2-5, BK2-5, JD(JDO)-2, KL(JV)1-2, (JS, JL, JLH)-1, (MD, DG)-1, (BR, OS, JR, OLS, BO)-1
51g	do 1 ha: BK2-4, KL(JV)2-4, JD(JDO)1-2, SM1, (JS, JLH)-1, (LP, OL, OS)-1
	do 5 ha: (BO, SM, MD)1-3, (BR, OS)1-3, (JR, OLS)1-3, BK1-3, KL(JV)1-3, JD(JDO)-1, (JS, JLH)-1, LP-1
	nad 5 ha: (BO, SM, MD)-4, (BR, OS)-4, (JR, OLS)-4 II. fáze: BK2-4, KL(JV)2-4, JD(SM, JDO)1-2, (JS, JLH)-1, (LP, OL, OLS, OS)-1, (BR, JR)-1, (MD, BO)-1
Doporučený cíl hospodaření	1) Bezpečnost a kontinuita produkce, 2) Trvalé krytí půdy, 3) Kvalita dřeva, 4) Diverzita dřevní suroviny, 5) Ekologická stabilita a biodiverzita.

CHS 51	Exponovaná stanoviště vyšších poloh
<p style="text-align: center;">Obnova</p>	<p>Přednostně využívat přirozenou obnovu, zmlazení doplňovat chybějícími cílovými dřevinami. Ponechávat výstavky CDS.</p> <p>Proředěné a rozpadající se porosty: V prosychajících porostech prosazovat mezery a kotlíky. Na malé holiny s příznivým vlivem okolních porostů rovnou vysazovat klimaxové CDS a MZD standardním způsobem.</p> <p>Na kalamitních holinách od 1 ha: Na větších holinách přípravné dřeviny (BR, OS, JR, MD, OLS, SM), a dřeviny snášející extrémy (MD, DB, DBZ, BK, DG, JLH, KL, JV, TR, JS, LP, LPV, ...) po vytvoření příznivějšího mikroklimatu přípravné dřeviny proředovat a mozaikovitě podsazovat stín snášejícími druhy CDS (JD, TS). Kvalitní jedince přípravných dřevin odstraňováním konkurentů dopěstovat v určitém zastoupení do dobře zpeněžitelných dimenzí, podle uvážení vlastníka.</p> <p>Na velkoplošných holinách (nad cca 5 ha): Dvoufázová obnova pomocí přípravných dřevin a dřevin snášejících extrémy. Postupně výchovou podporovat CDS a kvalitní jedince přípravných dřevin odstraňováním konkurentů. Až přípravné dřeviny dorostou do zpeněžitelných dimenzí, pak začít s jejich mozaikovitou obnovou kotlíky a výsadbou klimaxové CDS a MZD (JD, MD, DG, DB, DBZ, BK, JLH, TR, KL, JV, JS, LP, LPV...).</p> <p>Stabilní porosty cílových dřevin: V nepoškozených porostech zahájit uvolněním kvalitních přimíšených cílových dřevin i z podúrovně, u poškozených porostů i v mladém věku. Do procloněných míst případně umísťovat podsadby. Ve SM porostech pomístná maloplošná skupinová seč clonná, mozaikovitě odkacování náletů, nebo úzký násek (do 15 m u stinných a do 20 m u světlomilných dřevin). V JD, JDO, DG porostech zralostní výběr.</p>
<p style="text-align: center;">Výchova</p>	<p>Ve všech věkových stádiích porostů: Od začátku podpora přimíšených dřevin CDS a MZD. V porostech s převahou SM ponechávat i BR, JR, OS, JIV. Cenné dřeviny chránit proti okusu, později i proti ohryzu a loupání. Zásadně včasná a intenzivní výchova porostů.</p> <p>Počátek výchovy ve stádiu zapojujících se mlazín. Úrovňovým zásahem upravit počty jedinců, druhovou skladbu a odstranit jedince nekvalitní či poškozené, s nutností ponechání části podúrovně. Udržovat takový zápoj, aby zelená koruna stromů zaujímal alespoň 1/3 a u SM, JD až 1/2 výšky, ale nevznikali obrostlíci, či předrostlíci. Odstraňovat zejména konkurenty k cílovým stromům a podporovat kvalitní a zdravé jedince CDS a MZD, opět s ponecháním části kvalitní podúrovně i ve starších porostech. Pěstební zásahy opakovat co 5-7 let. Zpřístupnit porosty rozčleněním.</p>
<p style="text-align: center;">Opatření v poškozených porostech</p>	<p>U SM zkrátit obmýtí na 80 let. Přednostně těžit poškozené jedince. Včasná a intenzivní výchova kladným výběrem. Mezery dosazovat CDS a MZD.</p> <p>V nevychovávaných porostech slabé, ale časté zásahy s negativním zásahem. S obnovou SM začít co nejdříve kolem přimíšených CDD – procloněním, pomístným umísťováním kotlíků, odkacováním zmlazení a úzkými náseky.</p>

* Meliorační účinnost dřevin je vyjádřena seskupením dřevin do tří skupin podle klesajícího potenciálu meliorace humusu a půdy (viz Slodičák et al. 2017. Lesnický průvodce): (dřeviny s vysokým melioračním potenciálem a zpevňující funkcí) > (dřeviny s dobrou meliorační a zpevňující funkcí) > (dřeviny, u kterých je meliorační a zpevňující funkce dostačující)

CHS 53		Kyselá stanoviště vyšších poloh	
Podsoubory CHS	Soubory lesních typů	ZHD: Doporučený podíl MZD	Minimální podíl MZD (vyhl.)
53a	5K (kromě 5Ke, 5K2), 5I (kromě 5I2), 5S2	minimálně 50 %	30 %
53b	6K (kromě 6Ke, 6K2), 5I (kromě 5I2), 5S2		
53c	5M (kromě 5Me), 6M (kromě 6Me), 5K2, 6K2, 5I2		
Základní hospodářská doporučení			
Doporučený hospodářský způsob	maloplošný podrostní; u SM, JD, JDO a DG i cílových tloušťek; u listnáčů a MD i násečný a maloplošný holosečný (kotlíkový)		
Cílové hospodářství	Jehličnato-listnaté hospodářství kyselých stanovišť vyšších poloh		
Maximální doporučená velikost holé seče	u JD 0 ha, u stín snášejších dřevin od 0,04 po 0,1 ha, u světlomilných do 0,25 ha		
Maximální doporučená šířka holé seče	u JD 0 m, u stín snášejších do 15 m, u světlomilných do 20 m		
Prioritní MZD*	PCHS a, b: meliorační (LP, KL) > (BK, BR, DG, JR) > (DG, JD, JDO) a zpevňující (DG, JD) > (MD, SM, JS, BO) > (BK, KL, HB) PCHS c: meliorační (BR) > (BK, DG, JR) > JD, JDO a zpevňující (DG, BO) > (MD, BK, JD) > (KL, SM)		
Obmýtí	SM (běžné kvality) 100-110 (130); SM (poškozený) 80; JD (běžné kvality) 110-120 (140); BK (běžné kvality) 100-120 (140); listnatý 60-70 (80)		
Obnovní doba	30-40; 30; 40; 30-40; 20-30		
Počátek obnovy	80, 85-90, 95 (110, 115); 65; 90-100 (120); 80, 85-100, 105 (120, 125); 45, 50-55, 60 (65, 70)		
Návratná doba	5-7		
Obnovní druhová skladba			
53a	do 1 ha: BK2-5, SM2-4, (MD, DG)-2, JD(JDO)-1, (LP, KL)-2, (BR, OS)-1		
	do 5 ha: BK2-5, SM2-4, (MD, DG)-2, (BR, OS, JR, OLS)-2, JD-1, (LP, KL)-1		
	nad 5 ha – I. fáze: (BR, OS)-4, (MD, SM)-4, (JR, OLS)-4 II. fáze: BK2-5, SM2-3, (MD, DG)-2, JD-1, (LP, KL)-1, (BR, OS, JR, OLS)-1		
53b	do 1 ha: SM2-5, BK2-4, (MD, DG)-2, JD(JDO)-1, KL-2, (BR, OS, JR)-1		
	do 5 ha: SM2-5, BK2-4, (MD, DG)-2, (BR, OS, JR, OLS)-2, JD-1, KL-1		
	nad 5 ha – I. fáze: (BR, OS)-4, (MD, SM)-4, (JR, OLS)-4 II. fáze: SM2-5, BK2-4, (MD, DG)-2, JD-1, KL-1, (BR, OS, JR, OLS)-1		
53c	do 1 ha: SM2-5, BK2-4, (MD, DG)-2, JD(JDO)-1, (BR, OS, JR)-2		
	do 5 ha: SM2-5, BK2-4, (MD, DG)-2, JD-1, (BR, OS, JR)1-2		
	nad 5 ha – I. fáze: (BR, OS)-4, (MD, SM)-4, (JR, OLS)-4 II. fáze: SM2-5, BK2-4, (MD, DG)-2, JD-1, (BR, OS, JR, OLS)-1		
Doporučený cíl hospodaření	1) Bezpečnost a kontinuita produkce, 2) Trvalé krytí půdy, 3) Kvalita dřeva, 4) Diverzita dřevní suroviny, 5) Ekologická stabilita a biodiverzita.		

CHS 53	Kyselá stanoviště vyšších poloh
<p style="text-align: center;">Obnova</p>	<p>Přednostně využívat přirozenou obnovu, zmlazení doplňovat chybějícími cílovými dřevinami. Ponechávat výstavky CDS.</p> <p>Proředěné a rozpadající se porosty: V prosychajících porostech prosazovat mezery a kotlíky. Na malé holiny s příznivým vlivem okolních porostů rovnou vysazovat klimaxové CDS a MZD standardním způsobem.</p> <p>Na kalamitních holinách od 1 ha: Na větších holinách přípravné dřeviny (BR, OS, JR, MD, OLS, SM), a dřeviny snášející extrém (MD, DB, DBZ, BK, DG, KL, LP, BO ...) po vytvoření příznivějšího mikroklimatu přípravné dřeviny proředovat a mozaikovitě podsazovat stín snášejícími druhy CDS (JD). Kvalitní jedince přípravných dřevin odstraňováním konkurentů dopěstovat v určitém zastoupení do dobře zpeněžitelných dimenzí, podle uvážení vlastníka.</p> <p>Na velkoplošných holinách (nad cca 5 ha): Dvoufázová obnova pomocí přípravných dřevin a dřevin snášejících extrém. Postupně výchovou podporovat CDS a kvalitní jedince přípravných dřevin odstraňováním konkurentů. Až přípravné dřeviny dorostou do zpeněžitelných dimenzí, pak začít s jejich mozaikovitou obnovou kotlíky a výsadbou klimaxové CDS a MZD (JD, MD, DG, DB, DBZ, BK, KL, LP ...).</p> <p>Stabilní porosty cílových dřevin: V nepoškozených porostech zahájit uvolněním kvalitních přimíšených cílových dřevin i z podúrovně, u poškozených porostů i v mladém věku. Do procloněných míst případně umísťovat podsadby. Ve SM porostech pomístná maloplošná skupinová seč clonná, mozaikovitě odkacování náletů, nebo úzký násek (do 15 m u stinných a do 20 m u světlomilných dřevin). V JD, JDO, DG porostech zralostní výběr.</p>
<p style="text-align: center;">Výchova</p>	<p>Ve všech věkových stádiích porostů: Od začátku podpora přimíšených dřevin CDS a MZD. V porostech s převahou SM ponechávat i BR, JR, OS, JIV. Cenné dřeviny chránit proti okusu, později i proti ohryzu a loupání. Zásadně včasná a intenzivní výchova porostů.</p> <p>Počátek výchovy ve stádiu zapojujících se mlazin. Úrovňovým zásahem upravit počty jedinců, druhovou skladbu a odstranit jedince nekvalitní či poškozené, s nutností ponechání části podúrovně. Udržovat takový zápoj, aby zelená koruna stromů zaujímala alespoň 1/3 a u SM, JD až 1/2 výšky, ale nevznikali obrostlíci, či předrostlíci. Odstraňovat zejména konkurenty k cílovým stromům a podporovat kvalitní a zdravé jedince CDS a MZD, opět s ponecháním části kvalitní podúrovně i ve starších porostech. Pěstební zásahy opakovat co 5-7 let. Zpřístupnit porosty rozčleněním.</p>
<p style="text-align: center;">Opatření v poškozených porostech</p>	<p>U SM zkrátit obmýtlí na 80 let. Přednostně těžít poškozené jedince. Včasná a intenzivní výchova kladným výběrem. Mezery dosazovat CDS a MZD.</p> <p>V nevychovávaných porostech slabé, ale časté zásahy s negativním zásahem. S obnovou SM začít co nejdříve kolem přimíšených CDD – procloněním, pomístným umísťováním kotlíků, odkacováním zmlazení a úzkými náseky.</p>

* Meliorační účinnost dřevin je vyjádřena seskupením dřevin do tří skupin podle klesajícího potenciálu meliorace humusu a půdy (viz Slodičák et al. 2017. Lesnický průvodce): (dřeviny s vysokým melioračním potenciálem a zpevňující funkcí) > (dřeviny s dobrou meliorační a zpevňující funkcí) > (dřeviny, u kterých je meliorační a zpevňující funkce dostačující)

CHS 55	Živná stanoviště vyšších poloh		
Podsoubory CHS	Soubory lesních typů	ZHD: Doporučený podíl MZD	Minimální podíl MZD (vyhl.)
55a	5S (kromě 5S2, 5Se), 5H, 5B (kromě 5Be), 5D (kromě 5D7, 5D9, 5De)	minimálně 50 %	35 %
55b	5W (kromě 5We)		
55c	6S (kromě 6S2, 6Se), 6H, 6B (kromě 6Be), 6D (kromě 6De)		30 %
Základní hospodářská doporučení			
Doporučený hospodářský způsob	maloplošný podrostní; u SM, JD, JDO a DG i cílových tloušťkách; u listnáčů a MD i násečný a maloplošný holosečný (kotlíkový)		
Cílové hospodářství	Jehličnato-listnaté hospodářství kyselých stanovišť vyšších poloh		
Maximální doporučená velikost holé seče	u JD 0 ha, u stín snášejších dřevin od 0,04 po 0,1 ha, u světlomilných do 0,25 ha		
Maximální doporučená šířka holé seče	u JD 0 m, u stín snášejších do 15 m, u světlomilných do 20 m		
Prioritní MZD*	PCHS a, b, c: meliorační (KL, LP, TR, JS, JLH) > (BK, DG, OS, OL) > (DG, JD, JDO) a zpevňující (DG, DBZ, JD) > (JS, BK) > (MD, SM)		
Obmýtí	SM (běžné kvality) 100-110 (130); SM (poškozený) 80; JD (běžné kvality) 110-120 (140); BK (běžné kvality) 100-120 (140); listnatý 60-70 (80)		
Obnovní doba	30-40; 30; 40; 30-40; 20-30		
Počátek obnovy	80, 85-90, 95 (110, 115); 65; 90-100 (120); 80, 85-100, 105 (120, 125); 45, 50-55, 60 (65, 70)		
Návratná doba	5-7		
Obnovní druhová skladba			
55a	do 1 ha: BK2-5, SM2-4, (MD, DG)-2, JD(JDO)1-2, KL(JV)-2, (JLH, JS, LP)-1		
	do 5 ha: SM2-4, BK1-4, (BR, OS, JR, OLS)-2, (MD, DG)-2, JD(JDO)-1, KL(JV)-1, (JLH, JS, LP)-1		
	nad 5 ha – I. fáze: (BR, OS)-4, (JV, JS, KL)-4, (MD, SM)-4, (JR, OLS)-4 II. fáze: BK2-5, SM2-3, (MD, DG)-2, JD(JDO)1-2, KL(JV)-1, (JLH, JS, LP)-1, (BR, OS, JR, OLS)-1		
55b	do 1 ha: BK3-7, (KL, JV)1-2, MD1-2, JD(JDO)-1, (JS, JLH)-1, LP-1		
	do 5 ha: BK3-6, (KL, JV)1-2, MD1-2, JD(JDO)-1, (JS, JLH)-1, LP-1, (BR, OS, JR)1-2		
	nad 5 ha – I. fáze: (BR, OS)-4, (JV, JS, KL)-4, (MD, SM)-4, (JR, OLS)-4 II. fáze: BK3-7, (KL, JV)1-2, MD-2, JD(JDO)-1, (JS, JLH)-1, LP-1, (BR, OS)-1, (SM, JR, OLS)-1		
55c	do 1 ha: SM2-5, BK2-4, JD(JDO)1-2, (MD, DG)-2, (KL, JLH)-2		
	do 5 ha: SM3-5, BK2-4, (BR, OS, JR, OLS)-2, (MD, DG)-2, JD(JDO)-1, (KL, JS, JLH)-1		
	nad 5 ha – I. fáze: (BR, OS)-4, (JS, KL)-4, (MD, SM)-4, (JR, OLS)-4 II. fáze: SM2-5, BK2-4, JD(JDO)1-2, (MD, DG)-2, (KL, JS, JLH)-1, (BR, OS, JR, OLS)-1		
Doporučený cíl hospodaření	1) Bezpečnost a kontinuita produkce, 2) Trvalé krytí půdy, 3) Kvalita dřeva, 4) Diverzita dřevní suroviny, 5) Ekologická stabilita a biodiverzita.		

CHS 55	Živná stanoviště vyšších poloh
<p style="text-align: center;">Obnova</p>	<p>Přednostně využívat přirozenou obnovu, zmlazení doplňovat chybějícími cílovými dřevinami. Ponechávat výstavky CDS.</p> <p>Proředěné a rozpadající se porosty: V prosychajících porostech prosazovat mezery a kotlíky. Na malé holiny s příznivým vlivem okolních porostů rovnou vysazovat klimaxové CDS a MZD standardním způsobem.</p> <p>Na kalamitních holinách od 1 ha: Na větších holinách přípravné dřeviny (BR, OS, JR, MD, OLS, SM), a dřeviny snášející extrém (MD, DB, DBZ, BK, DG, JLH, TR, KL, JV, JS, LP, ...) po vytvoření příznivějšího mikroklimatu přípravné dřeviny proředovat a mozaikovitě podsazovat stín snášejícími druhy CDS (JD, TS). Kvalitní jedince přípravných dřevin odstraňováním konkurentů dopěstovat v určitém zastoupení do dobře zpeněžitelných dimenzí, podle uvážení vlastníka.</p> <p>Na velkoplošných holinách (nad cca 5 ha): Dvoufázová obnova pomocí přípravných dřevin a dřevin snášejících extrém. Postupně výchovou podporovat CDS a kvalitní jedince přípravných dřevin odstraňováním konkurentů. Až přípravné dřeviny dorostou do zpeněžitelných dimenzí, pak začít s jejich mozaikovitou obnovou kotlíky a výsadbou klimaxové CDS a MZD (JD, MD, DG, DB, DBZ, BK, JLH, TR, KL, JV, JS, LP ...).</p> <p>Stabilní porosty cílových dřevin: V nepoškozených porostech zahájit uvolněním kvalitních přimíšených cílových dřevin i z podúrovně, u poškozených porostů i v mladém věku. Do procloněných míst případně umísťovat podsadby. Ve SM porostech pomístná maloplošná skupinová seč clonná, mozaikovitě odkacování náletů, nebo úzký násek (do 15 m u stinných a do 20 m u světlomilných dřevin). V JD, JDO, DG porostech zralostní výběr.</p>
<p style="text-align: center;">Výchova</p>	<p>Ve všech věkových stádiích porostů: Od začátku podpora přimíšených dřevin CDS a MZD. V porostech s převahou SM ponechávat i BR, JR, OS, JIV. Cenné dřeviny chránit proti okusu, později i proti ohryzu a loupání. Zásadně včasná a intenzivní výchova porostů.</p> <p>Počátek výchovy ve stádiu zapojujících se mlazin. Úrovňovým zásahem upravit počty jedinců, druhovou skladbu a odstranit jedince nekvalitní či poškozené, s nutností ponechání části podúrovně. Udržovat takový zápoj, aby zelená koruna stromů zaujímala alespoň 1/3 a u SM, JD až 1/2 výšky, ale nevznikali obrostlíci, či předrostlíci. Odstraňovat zejména konkurenty k cílovým stromům a podporovat kvalitní a zdravé jedince CDS a MZD, opět s ponecháním části kvalitní podúrovně i ve starších porostech. Pěstební zásahy opakovat co 5-7 let. Zpřístupnit porosty rozčleněním.</p>
<p style="text-align: center;">Opatření v poškozených porostech</p>	<p>U SM zkrátit obmýtí na 80 let. Přednostně těžit poškozené jedince. Včasná a intenzivní výchova kladným výběrem. Mezery dosazovat CDS a MZD.</p> <p>V nevychovávaných porostech slabé, ale časté zásahy s negativním zásahem. S obnovou SM začít co nejdříve kolem přimíšených CDD – procloněním, pomístným umísťováním kotlíků, odkacováním zmlazení a úzkými náseky.</p>

* Meliorační účinnost dřevin je vyjádřena seskupením dřevin do tří skupin podle klesajícího potenciálu meliorace humusu a půdy (viz Slodičák et al. 2017. Lesnický průvodce): (dřeviny s vysokým melioračním potenciálem a zpevňující funkcí) > (dřeviny s dobrou meliorační a zpevňující funkcí) > (dřeviny, u kterých je meliorační a zpevňující funkce dostačující)

CHS 57	Oglejená stanoviště vyšších poloh		
Podsoubory CHS	Soubory lesních typů	ZHD: Doporučený podíl MZD	Minimální podíl MZD (vyhl.)
57a	5V (kromě 5V9)	minimálně 45 %	35 %
57b	5O		
57c	5U (kromě 5U5, 5U7)	minimálně 90 %	45 %
57d	6V (kromě 6V9), 6O	minimálně 45 %	35 %
57e	5P, 6P, 5Q, 6Q		30 %
Základní hospodářská doporučení			
Doporučený hospodářský způsob	maloplošný podrostní; u SM, JD, JDO a DG i cílových tloušťek; u listnáčů a MD i násečný a maloplošný holosečný (kotlíkový)		
Cílové hospodářství	Jehličnato-listnaté hospodářství oglejených stanovišť vyšších poloh		
Maximální doporučená velikost holé seče	u JD 0 ha, u stín snášejších dřevin od 0,04 po 0,1 ha, u světlomilných do 0,25 ha		
Maximální doporučená šířka holé seče	u JD 0 m, u stín snášejších do 15 m, u světlomilných do 20 m		
Prioritní MZD*	PCHS a, b, c, d: meliorační (JV, KL, LP, JS, JLH) > (BK) > (JD, JDO) a zpevňující (JS, JD) > (DBZ, KL, MD) > (SM, BK) PCHS e: meliorační (OS) > (BK, BR) > (JD, JDO) a zpevňující (BO, JS, JD) > (MD) > (SM, BK)		
Obmýtlí	SM (běžné kvality) 90-110 (130); SM (poškozený) 80; JD (běžné kvality) 110-120 (140); BK (běžné kvality) 100-120 (140); listnatý 60-70 (90)		
Obnovní doba	30-40; 30; 40; 30-40; 20-30		
Počátek obnovy	70, 75-90, 95 (110, 115); 65; 90-100 (120); 80, 85-100, 105 (120, 125); 45, 50-55, 60 (75, 80)		
Návratná doba	5-7		
Obnovní druhová skladba			
57a	do 1 ha: SM2-6, JD(JDO)1-2, BK1-2, (JS, KL, JV, LP, LPV)1-2, (OL, OS)-1, MD-1		
	do 5 ha: SM2-4, (OL, OLS, OS)-2, (BR, JR)-2, BK2-3, (JS, KL, JV, LP, LPV)-1, JD(JDO)1, MD1		
	nad 5 ha – I.fáze: BR-4, JR-4, (OL, OLS)-4, OS-4, SM-4 II.fáze: SM2-3, JD(JDO)1-3, BK1-2, (JS, KL, JV, LP, LPV)-2, (OL, OS)-1, MD-1, (BR, JR, OLS)-1		
57b	do 1 ha: SM4-6, JD(JDO)2-3, BK-1, (OL, OS)-1, (LP, JV, KL)-1, MD+		
	do 5 ha: SM2-4, (BR, JR)-2, (OL, OLS, OS)-2, JD(JDO)1-3, BK2-3, (LP, JV, KL)-1, MD+		
	nad 5 ha – I. fáze: BR-4, JR-4, (OL, OLS)-4, OS-4, SM-4 II. fáze: SM2-3, (BR, JR)-2, (OL, OLS, OS)-2, JD(JDO)1-3, BK1-2, (LP, JV, KL)1-2, MD+		
57c	do 1 ha: SM3-6, JD(JDO)1-2, BK1-2, JS-2, (KL, JV, JLH, LP)1-2, MD+		
	do 5 ha: SM2-4, (BR, JR)-2, (OL, OLS, OS)-2, JD(JDO)1-3, BK2-3, (LP, JV, KL)-1, MD+		
	nad 5 ha – I. fáze: BR-4, JR-4, (OL, OLS)-4, OS-4, SM-4 II. fáze: SM2-3, JD(JDO)1-3, BK1-2, JS-2, (KL, JV, JLH, LP)1-2, (BR, JR, OL, OLS, OS)1, MD+		
57d	do 1 ha: SM4-6, JD(JDO)2-3, BK1-2, (KL, JS, OL, OS)-2		
	do 5 ha: SM2-4, (BR, JR, OS)1-3, (OL, OLS)-2, JD(JDO)1-3, BK1-3, (KL, JS)-1		
	nad 5 ha – I. fáze: BR-4, JR-4, (OL, OLS)-4, OS-4, SM-4 II. fáze: SM2-5, JD(JDO)1-3, BK1-2, (KL, JS, OL, OS)1-3, (BR, JR, OLS)1-2		
57e	do 1 ha: SM4-6, JD(JDO)2-3, BK1-2, (OL, OLS, BR, OS)-1, BO+		
	do 5 ha: SM2-4, (BR, JR, OS)1-3, (OL, OLS)-2, JD(JDO)1-3, BK1-3, BO+		
	nad 5 ha – I. fáze: BR-4, JR-4, (OL, OLS)-4, OS-4, SM-4 II. fáze: SM2-5, JD(JDO)1-3, BK1-2, (OL, OLS, BR, OS)1-3, BO-1		

CHS 57	Oglejená stanoviště vyšších poloh
Doporučený cíl hospodaření	1) Bezpečnost a kontinuita produkce, 2) Trvalé krytí půdy, 3) Kvalita dřeva, 4) Diverzita dřevní suroviny, 5) Ekologická stabilita a biodiverzita.
Obnova	<p>Přednostně využívat přirozenou obnovu, zmlazení doplňovat chybějícími cílovými dřevinami. Ponechávat výstavky CDS.</p> <p>Proředěné a rozpadající se porosty: V prosychajících porostech prosazovat mezery a kotlíky. Na malé holiny s příznivým vlivem okolních porostů rovnou vysazovat klimaxové CDS a MZD standardním způsobem.</p> <p>Na kalamitních holinách od 1 ha: Na větších holinách přípravné dřeviny (BR, OS, JR, OL, OLS, SM), a dřeviny snášející extrém (MD, DB, BK, DG, JLH, KL, JV, JS, LP, OL, OLS ...) po vytvoření příznivějšího mikroklimatu přípravné dřeviny prořezávat a mozaikovitě podsazovat stín snášejícími druhy CDS (JD). Kvalitní jedince přípravných dřevin odstraňováním konkurentů dopěstovat v určitém zastoupení do dobře zpeněžitelných dimenzí, podle uvážení vlastníka.</p> <p>Na velkoplošných holinách (nad cca 5 ha): Dvoufázová obnova pomocí přípravných dřevin a dřevin snášejících extrém. Postupně výchovu podporovat CDS a kvalitní jedince přípravných dřevin odstraňováním konkurentů. Až přípravné dřeviny dorostou do zpeněžitelných dimenzí, pak začít s jejich mozaikovitou obnovou kotlíky a výsadbou klimaxové CDS a MZD (JD, MD, DG, DB, BK, JLH, KL, JV, JS, LP, OL, OLS ...).</p> <p>Stabilní porosty cílových dřevin: V nepoškozených porostech zahájit uvolněním kvalitních přimíšených cílových dřevin i z podúrovně, u poškozených porostů i v mladém věku. Do procloněných míst případně umísťovat podsady. Ve SM porostech pomístná maloplošná skupinová seč clonná, mozaikovitě odkacování náletů, nebo úzký násek (do 15 m u stinných a do 20 m u světlo milných dřevin). V JD, JDO, DG porostech zralostní výběr.</p>
Výchova	<p>Ve všech věkových stádiích porostů: Od začátku podpora přimíšených dřevin CDS a MZD. V porostech s převahou SM ponechávat i BR, JR, OS, JIV. Cenné dřeviny chránit proti okusu, později i proti ohryzu a loupání. Zásadně včasná a intenzivní výchova porostů.</p> <p>Počátek výchovy ve stádiu zapojujících se mlazin. Úrovňovým zásahem upravit počty jedinců, druhovou skladbu a odstranit jedince nekvalitní či poškozené, s nutností ponechání části podúrovně. Udržovat takový zápoj, aby zelená koruna stromů zaujímal alespoň 1/3 a u SM, JD až 1/2 výšky, ale nevznikali obrostlíci či předrostlíci. Odstraňovat zejména konkurenty k cílovým stromům a podporovat kvalitní a zdravé jedince CDS a MZD, opět s ponecháním části kvalitní podúrovně i ve starších porostech. Pěstební zásahy opakovat co 5-7 let. Zpřístupnit porosty rozčleněním.</p>
Opatření v poškozených porostech	<p>U SM zkrátit obmýtí na 80 let. Přednostně těžít poškozené jedince. Včasná a intenzivní výchova kladným výběrem. Mezery dosazovat CDS a MZD.</p> <p>V nevychovávaných porostech slabé, ale časté zásahy s negativním zásahem. S obnovou SM začít co nejdříve kolem přimíšených CDD – procloněním, pomístným umísťováním kotlíků, odkacováním zmlazení a úzkými náseky.</p>

* Meliorační účinnost dřevin je vyjádřena seskupením dřevin do tří skupin podle klesajícího potenciálu meliorace humusu a půdy (viz Slodičák et al. 2017. Lesnický průvodce): (dřeviny s vysokým melioračním potenciálem a zpevňující funkcí) > (dřeviny s dobrou meliorační a zpevňující funkcí) > (dřeviny, u kterých je meliorační a zpevňující funkce dostačující)

CHS 59	Podmáčená stanoviště vyšších poloh		
Podsoubory CHS	Soubory lesních typů	ZHD: Doporučený podíl MZD	Minimální podíl MZD (vyhl.)
59a	2G, 3G, 4G, 3V9, 4V9	minimálně 70 %	35 %
59b	5G, 5V9, 6V9	minimálně 45 %	25 %
59c	0G (kromě 0G2, 0G7)	minimálně 5 %	5 %
59d	6T, 6G	minimálně 25 %	15 %
59e	4R, 6R	minimálně 10 %	10 %
Základní hospodářská doporučení			
Doporučený hospodářský způsob	maloplošný podrostní; u SM a JD i cílových tlouštěk; u listnáčů a MD i násečný a maloplošný holosečný (kotlíkový)		
Cílové hospodářství	Jehličnato-listnaté hospodářství podmáčených stanovišť vyšších poloh		
Maximální doporučená velikost holé seče	u JD 0 ha, u stín snářejších dřevin od 0,04 po 0,1 ha, u světlomilných do 0,25 ha		
Maximální doporučená šířka holé seče	u JD 0 m, u stín snářejších do 15 m, u světlomilných do 20 m		
Prioritní MZD*	PCHS a: meliorační (OL, KL, LP, OS) > (DB) > (JD) a zpevňující (JS, JD, DBZ) > (BO, SM) > (BK, KL) PCHS b: meliorační (OS, OL) > (KL) > (JD) a zpevňující (JS, JD, DBZ) > (BO, SM) > (BK, KL) PCHS c: meliorační (OS, OL) > (BR, DB) > (JD) a zpevňující (JS, JD, DBZ) > (BO) > (SM) PCHS d, e: meliorační (OLS, OLZ) > (BRP) > (JD) a zpevňující (SM) > (JD) > (BO)		
Obmýtí	SM (běžné kvality) 90-100 (120); SM (poškozený) 80; listnatý 60-80 (90)		
Obnovní doba	30-40; 30; 20-30		
Počátek obnovy	70, 75-80, 85 (100, 105); 65; 45, 50-65, 70 (75, 80)		
Návratná doba	5-7		
Obnovní druhová skladba			
59a	do 1 ha: SM2-6, JD1-3, DB1-3, (BK, OL, JS, JV, KL)1-3		
	do 5 ha: SM2-4, (BR, OS)-2, (OL, OLS)-2, DB1-3, JD1-2, (BK, JS, JV, KL)1-2		
	nad 5 ha – I. fáze: BR-4, (OL, OLS)-4, OS-4, SM-4 II. fáze: SM2-4, JD2-4, DB2-4, (BK, OL, JS, JV, KL)-2, (BR, OLS, OS)-1		
59b	do 1 ha: SM3-6, JD1-2, BK-2, (OL, OLS, OS)1-2, (JS, KL, JV, BO)1-2		
	do 5 ha: SM2-4, (OL, OLS)-2, (BR, BRP, OS)-2, JD1-3, BK1-2, (JS, KL, JV, BO)1-2		
	nad 5 ha – I. fáze: BR-4, (OL, OLS)-4, OS-4, SM-4 II. fáze: SM2-4, JD2-4, BK1-2, (OL, OLS, OS)-2, (JS, KL, JV, BO)-1, BR-1		
59c	do 1 ha: BO3-6, SM2-4, BRP-1, JD-1, DB-1, OL-1		
	do 5 ha: BO2-4, SM2-4, BRP(BR)-2, (JR, OS)-2, (OL, OLS)-2, JD-1, DB-1		
	nad 5 ha – I. fáze: (BR, BRP)-4, JR-4, (OL, OLS)-4, OS-4, SM-4 II. fáze: BO3-6, SM2-4, BRP(BR)-1, JD-1, DB-1, (OL, OLS)-1, (JR, OS)-1		
59d	do 1 ha: SM3-6, JD2-3, BO-1, BRP(BR)-1, (OL, OLS)-1, (OS, JR)-1		
	do 5 ha: SM4-6, BRP(BR)-2, (OL, OLS)-2, (OS, JR)-2, JD-2, BO-2		
	nad 5 ha – I. fáze: (BR, BRP)-4, JR-4, (OL, OLS)-4, OS-4, SM-4 II. fáze: SM3-6, JD2-3, BO-1, BRP(BR)-2, (OL, OLS)-2, (OS, JR)-1		
59e	do 1 ha: SM6-8, (OL, OLS)-2, BRP(BR)-1, (JD, OS, JR)-1		
	do 5 ha: SM6-8, (OL, OLS)-2, BRP(BR)-2, (JD, OS, JR)-1		
	nad 5 ha – I. fáze: (BR, BRP)-4, JR-4, (OL, OLS)-4, OS-4, SM-4 II. fáze: SM6-8, (OL, OLS)-2, BRP(BR)-2, (JD, OS, JR)-1		
Doporučený cíl hospodaření	1) Bezpečnost a kontinuita produkce, 2) Trvalé krytí půdy, 3) Kvalita dřeva, 4) Diverzita dřevní suroviny, 5) Ekologická stabilita a biodiverzita.		

CHS 59	Podmáčená stanoviště vyšších poloh
<p style="text-align: center;">Obnova</p>	<p>Přednostně využívat přirozenou obnovu, zmlazení doplňovat chybějícími cílovými dřevinami. Ponechávat výstavky CDS.</p> <p>Proředěné a rozpadající se porosty: V prosychajících porostech prosazovat mezery a kotlíky. Na malé holiny s příznivým vlivem okolních porostů rovnou vysazovat klimaxové CDS a MZD standardním způsobem.</p> <p>Na kalamitních holinách od 1 ha: Na větších holinách přípravné dřeviny (BR, BRP, OL, OLS, OS, JR, SM), a dřeviny snášející extrém (DB, OL, OLS, BK, KL, JV, JS, LP ...) po vytvoření příznivějšího mikroklimatu přípravné dřeviny proředovat a mozaikovitě podsazovat stín snášejícími druhy CDS (JD). Kvalitní jedince přípravných dřevin odstraňováním konkurentů dopěstovat v určitém zastoupení do dobře zpeněžitelných dimenzí, podle uvážení vlastníka.</p> <p>Na velkoplošných holinách (nad cca 5 ha): Dvoufázová obnova pomocí přípravných dřevin a dřevin snášejících extrém. Postupně výchovou podporovat CDS a kvalitní jedince přípravných dřevin odstraňováním konkurentů. Až přípravné dřeviny dorostou do zpeněžitelných dimenzí, pak začít s jejich mozaikovitou obnovou kotlíky a výsadbou klimaxové CDS a MZD (JD, DB, OL, OLS, BK, KL, JV, JS, LP ...).</p> <p>Stabilní porosty cílových dřevin: V nepoškozených porostech zahájit uvolněním kvalitních přimíšených cílových dřevin i z podúrovně, u poškozených porostů i v mladém věku. Do procloněných míst případně umísťovat podsadby. Ve SM porostech pomístná maloplošná skupinová seč clonná, mozaikovitě odkacování náletů, nebo úzký násek (do 15 m u stinných a do 20 m u světlomilných dřevin). V JD a SM porostech zralostní výběr.</p>
<p style="text-align: center;">Výchova</p>	<p>Ve všech věkových stádiích porostů: Od začátku podpora přimíšených dřevin CDS a MZD. V porostech s převahou SM ponechávat i BR, JR, OS, JIV. Cenné dřeviny chránit proti okusu, později i proti ohryzu a loupání. Zásadně včasná a intenzivní výchova porostů.</p> <p>Počátek výchovy ve stádiu zapojujících se mlazin. Úrovňovým zásahem upravit počty jedinců, druhovou skladbu a odstranit jedince nekvalitní či poškozené, s nutností ponechání části podúrovně. Udržovat takový zápoj, aby zelená koruna stromů zaujímala alespoň 1/3 a u SM, JD až 1/2 výšky, ale nevznikali obrostlíci či předrostlíci. Odstraňovat zejména konkurenty k cílovým stromům a podporovat kvalitní a zdravé jedince CDS a MZD, opět s ponecháním části kvalitní podúrovně i ve starších porostech. Pěstební zásahy opakovat co 5-7 let. Zpřístupnit porosty rozčleněním.</p>
<p style="text-align: center;">Opatření v poškozených porostech</p>	<p>U SM zkrátit obmýti na 80 let. Přednostně těžit poškozené jedince. Včasná a intenzivní výchova kladným výběrem. Mezery dosazovat CDS a MZD.</p> <p>V nevychovávaných porostech slabé, ale časté zásahy s negativním zásahem. S obnovou SM začít co nejdříve kolem přimíšených CDD – procloněním, pomístným umísťováním kotlíků, odkacováním zmlazení a úzkými náseky.</p>

* Meliorační účinnost dřevin je vyjádřena seskupením dřevin do tří skupin podle klesajícího potenciálu meliorace humusu a půdy (viz Slodičák et al. 2017. Lesnický průvodce): (dřeviny s vysokým melioračním potenciálem a zpevňující funkcí) > (dřeviny s dobrou meliorační a zpevňující funkcí) > (dřeviny, u kterých je meliorační a zpevňující funkce dostačující)

CHS 73	Kyselá stanoviště horských poloh		
Podsoubory CHS	Soubory lesních typů	ZHD: Doporučený podíl MZD	Minimální podíl MZD (vyhl.)
73a	7M /kromě 7Me), 7K (kromě 7Ke)	minimálně 25 %	20 %
Základní hospodářská doporučení			
Doporučený hospodářský způsob	u SM a JD cílových tlouštěk; u listnáčů a MD i maloplošný podrostní, násečný a maloplošný holosečný (kotlíkový)		
Cílové hospodářství	Jehličnato-listnaté hospodářství kyselých stanovišť horských poloh		
Maximální doporučená velikost holé seče	u JD a SM 0 ha, u ostatních od 0,04 po 0,1 ha		
Maximální doporučená šířka holé seče	u JD a SM 0 m, u stín snášejších do 15 m, u světlomilných do 20 m		
Prioritní MZD*	PCHS a: meliorační (KL, JR, OS) > (BK, BR) > (JD) a zpevňující (DG, BO, JD) > (SM, BK) > (KL, MD)		
Obmýtlí	SM (běžné kvality) 110-130 (140); JD (běžné kvality) 110-120 (140)		
Obnovní doba	30-40; 40		
Počátek obnovy	90, 95-110, 115 (120, 125); 90-100 (120)		
Návratná doba	5-7		
Obnovní druhová skladba			
73a	do 1 ha: SM5-7, BK1-2, JD-1, KL-1, (BR, BRC, JR, OS)-1		
	do 5 ha: SM2-5, BR(BRC)-2, JR-2, MD-2, OS-2, (BK, KL)-1, JD-1		
	nad 5 ha – I. fáze: BR-4, JR-4, MD-4, OS-4 II. fáze: SM5-7, BK1-2, (BR, BRC, JR, OS, MD)-2, JD-1, KL-1		
Doporučený cíl hospodaření	1) Bezpečnost a kontinuita produkce, 2) Trvalé krytí půdy, 3) Kvalita dřeva, 4) Diverzita dřevní suroviny, 5) Ekologická stabilita a biodiverzita.		
Obnova	<p>Přednostně využívat přirozenou obnovu, zmlazení doplňovat chybějícími cílovými dřevinami. Ponechávat výstavky CDS.</p> <p>Proředěné a rozpadající se porosty: V prosychajících porostech prosazovat mezery a kotlíky. Na malé holiny s příznivým vlivem okolních porostů rovnou vysazovat klimaxové CDS a MZD standardním způsobem.</p> <p>Na kalamitních holinách od 1 ha: Na větších holinách přípravné dřeviny (BR, JR, MD, OS), a dřeviny snášejší extrém (KL, BK, MD, BRC, SM ...) po vytvoření příznivějšího mikroklimatu přípravné dřeviny proředovat a mozaikovitě podsazovat stín snášejšími druhy CDS (JD). Kvalitní jedince přípravných dřevin odstraňováním konkurentů dopěstovat v určitém zastoupení do dobře zpeněžitelných dimenzí, podle uvážení vlastníka.</p> <p>Na velkoplošných holinách (nad cca 5 ha): Dvoufázová obnova pomocí přípravných dřevin a dřevin snášejších extrém. Postupně výchovou podporovat CDS a kvalitní jedince přípravných dřevin odstraňováním konkurentů. Až přípravné dřeviny dorostou do zpeněžitelných dimenzí, pak začít s jejich mozaikovitou obnovou kotlíky a výsadbou klimaxové CDS a MZD (JD, KL, BK, MD, ...).</p> <p>Stabilní porosty cílových dřevin: V nepoškozených porostech zahájit uvolněním kvalitních přimíšených cílových dřevin i z podúrovně, u poškozených porostů i v mladém věku. Do procloněných míst případně umísťovat podsadby. Ve stabilních SM a JD porostech zralostní výběr či pomístná maloplošná skupinová seč clonná, mozaikovitě odkacování náletů.</p>		

CHS 73	Kyselá stanoviště horských poloh
Výchova	<p>Ve všech věkových stádiích porostů: Od začátku podpora přimíšených dřevin CDS a MZD. V porostech s převahou SM ponechávat i BR, JR, OS, JIV. Cenné dřeviny chránit proti okusu, později i proti ohryzu a loupání. Zásadně včasná a intenzivní výchova porostů.</p> <p>Počátek výchovy ve stádiu zapojujících se mlazín. Úrovňovým zásahem upravit počty jedinců, druhovou skladbu a odstranit jedince nekvalitní či poškozené, s nutností ponechání části podúrovně. Udržovat takový zápoj, aby zelená koruna stromů zaujímala alespoň 1/2 výšky. Odstraňovat zejména konkurenty k cílovým stromům a podporovat kvalitní a zdravé jedince CDS a MZD, opět s ponecháním části kvalitní podúrovně i ve starších porostech. Pěstební zásahy opakovat co 5-7 let. Zpřístupnit porosty rozčleněním.</p>
Opatření v poškozených porostech	<p>U SM zkrátit obmýti na 80 let. Přednostně těžit poškozené jedince. Včasná a intenzivní výchova kladným výběrem. Mezery dosazovat CDS a MZD.</p> <p>V nevychovaných porostech slabé, ale časté zásahy s negativním zásahem. S obnovou SM začít co nejdříve kolem přimíšených CDD – procloněním, pomístným umístováním kotlíků, odkacováním zmlazení a úzkými náseky.</p>

* Meliorační účinnost dřevin je vyjádřena seskupením dřevin do tří skupin podle klesajícího potenciálu meliorace humusu a půdy (viz Slodičák et al. 2017. Lesnický průvodce): (dřeviny s vysokým melioračním potenciálem a zpevňující funkcí) > (dřeviny s dobrou meliorační a zpevňující funkcí) > (dřeviny, u kterých je meliorační a zpevňující funkce dostačující)